

AS Operail

Konsolideeritud majandusaasta aruanne
31.12.2018 lõppenud
majandusaasta kohta

Kontaktandmed:

Juriidiline aadress:	Metalli 3, 10615 Tallinn, Eesti Vabariik
Äriregistri kood:	11575850
Majandusaasta algus:	01.01.2018
Majandusaasta lõpp:	31.12.2018
Telefon:	+372 615 7600
E-post:	info@operail.com
Kodulehekül:	www.operail.com
Audiitor:	Ernst & Young Baltic AS
Tegevusala:	raudteetranspordi korraldamine

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	13
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	13
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE.....	14
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE.....	15
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	16
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD.....	17
LISA 1 RAAMATUPIDAMISE ARVESTUSPÕHIMÕTTED	17
LISA 2 FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE	30
LISA 3 MATERIAALNE PÕHIVARA.....	37
LISA 4 VARUD	38
LISA 5 NÕUDED.....	39
LISA 6 RAHA JA RAHA EKVIVALENDID	39
LISA 7 OMAKAPITAL.....	40
LISA 8 VÕLAKOHUSTUSED	41
LISA 9 ERALDISED	42
LISA 10 VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD LÜHIAJALISED KOHUSTUSED.....	42
LISA 11 TULU KLIENDILEPINGUTEST JA MUUD ÄRITULUD	43
LISA 12 ÄRIKULUD.....	44
LISA 13 TÖÖJÕUKULUD	44
LISA 14 FINANTSTULUD JA -KULUD.....	44
LISA 15 TULUMAKS.....	45
LISA 16 LEPINGULISED KOHUSTUSED	45
LISA 17 TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED.....	46
LISA 18 TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA.....	46
LISA 19 LISAINFORMATSIOON EMAETTEVÕTJA KOHTA	47
LISA 20 TÜTARETTEVÕTTED.....	51
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	52
JUHATUSE LIIKMETE ALLKIRJAD	53
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	54

Tegevusaruanne

Kontserni üldtutvustus

Aktsiaselts Operail (edaspidi Kontsern) põhitegevusaladeks on raudteeveod, veeremi rent ja remont. AS Operail on 100%-liselt riigile kuuluv äriühing ning kuulub Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalasse.

Kontsernil on seisuga 31.12.2018 üle 80 liini- ja manöövrivedurit. Kontserni vaguniparki kuulub üle 3200 kaubavaguni. Kontsern omab vaguneid, et teenindada klientide kaubavedusid nii Eesti-siseselt kui rahvusvaheliselt. Jätkuvalt on olulisel kohal vagunite rendile andmisest ja kasutustasudest saadavad tulud. Kontserni koosseisu kuulub veeremi remondi ja hooldusega tegelev äriüksus ning mitmed veeremi tehnohooldepunktid üle Eesti. Remonditakse nii Kontsernile endale kuuluvaid kui ka teiste Eesti ja välisklientide vaguneid ning vedureid.

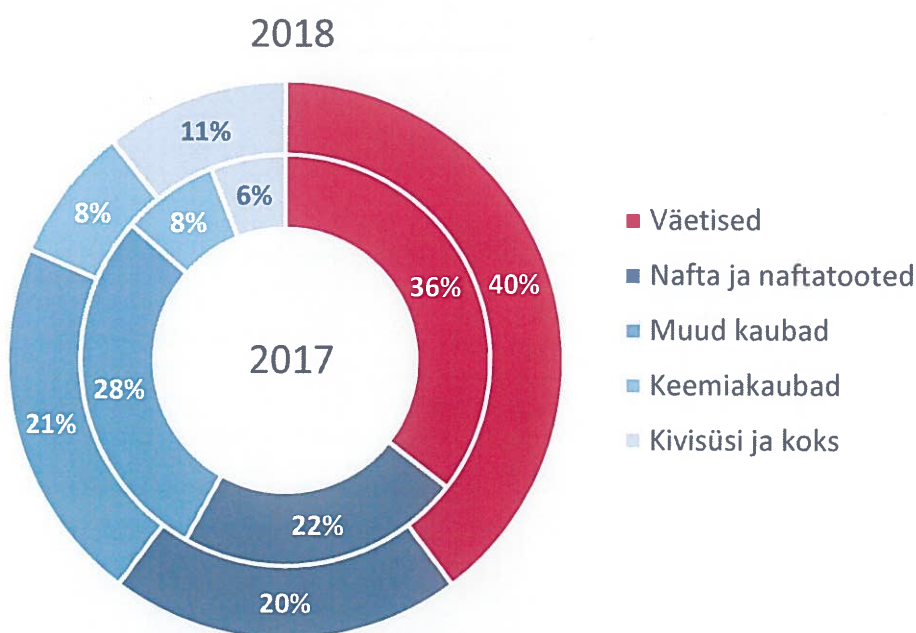
2018. aasta lõpu seisuga kuulub AS Operaili konsolideerimisgruppi lisaks emaettevõttele ka WagonPro AS (alates 07.03.2019 uus ärinimi AS Operail Leasing) (osalus 100%) ja WagonPro tütarettevõtte Soomes WagonPro Holding Oy (osalus 100%). WagonPro AS põhitegevusalaks on vagunite rent. WagonPro Holding Oy ei ole seisuga 31.12.2018 majandustegevust veel alustanud.

Kaubavedu Eesti Raudteel

Eesti raudteel tervikuna kujunes 2018 aasta veomahuks 13,5 miljonit tonni (2017: +9%).

Olulisemad kaubagrupid olid väetised 5,38 miljonit tonni (2017: +22%), nafta ja naftatooted 2,8 miljonit tonni (2017: -1%), keemiakaubad 1,1 miljonit tonni (2017: +13%) ning kivisüsi ja koks 1,5 miljonit tonni (2017: +96%).

Eesti Raudteel veetud kaupade jaotus 2017/18

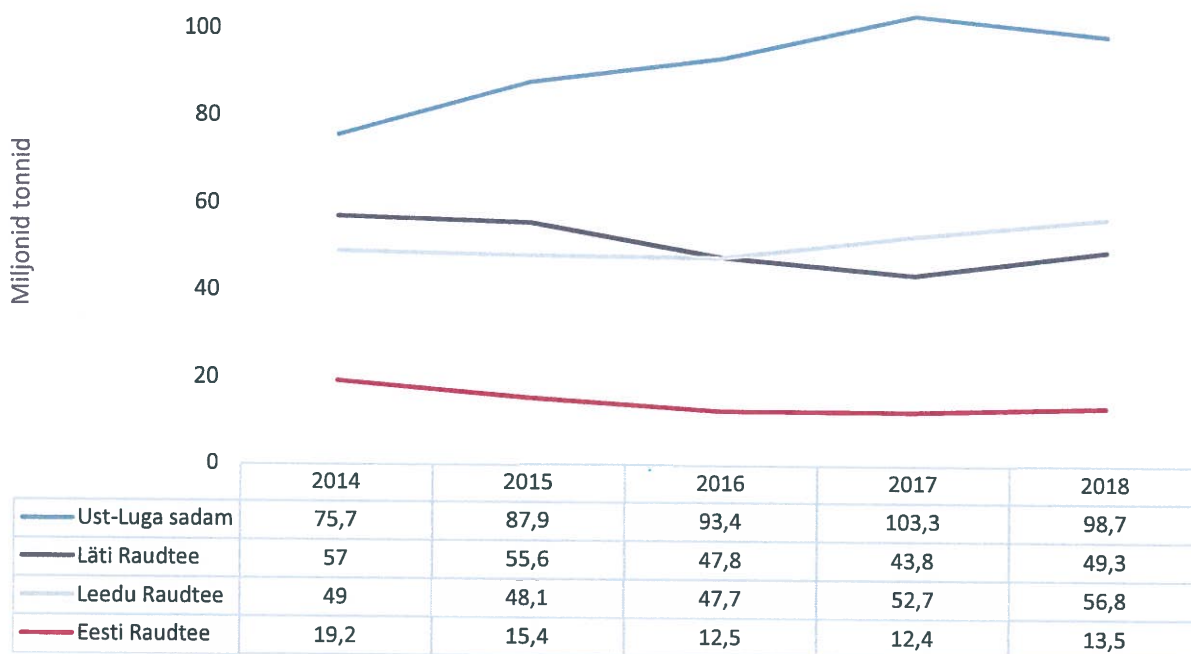


Veomahud teistes Baltikumi riikides

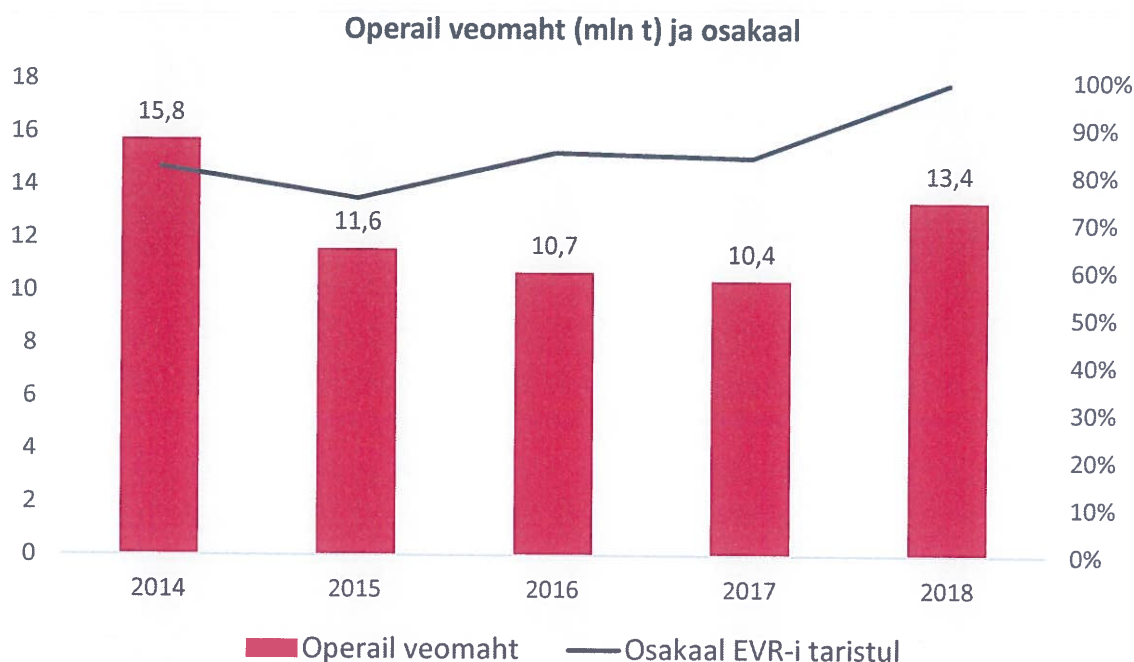
Läti raudtee veomaht kasvas pärast kahte eelnevat langusaastat, 2018. aastal kujunes veomahuks 49,3 miljonit tonni (2017: +13%). Olulisemad kaubagrupid olid mineraalsed vedelad kütused 11,2 miljonit tonni (2017: -14%), kivisüsi 22,8 miljonit tonni (2017: +27%), väetised 3 miljonit tonni (2017: -9%).

Leedu raudtee veomahud näitasid 2018 aastal tõusutrendi, kasvades 56,8 miljoni tonnini (2017: +8%). Olulisemad kaubagrupid olid mineraalsed vedelad kütused 14,3 miljonit tonni (2017: -2%), väetised 16,3 miljonit tonni (2017: +4%), ehituskaubad 6,3 miljonit tonni (2017: +17%).

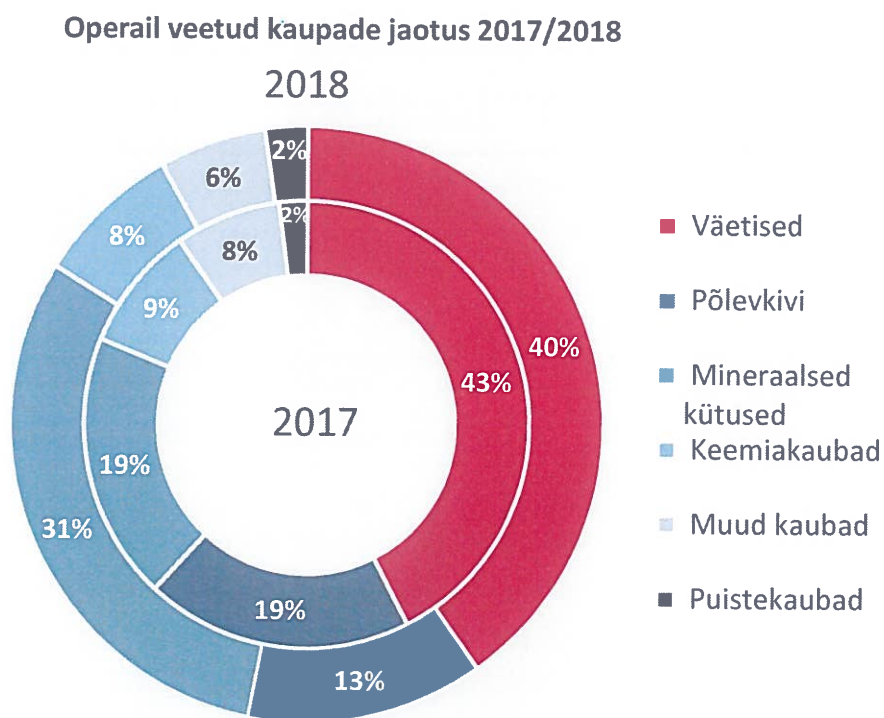
Võrdluseks teiste Baltikumi riikidega on alloleval graafikul välja toodud Läänemere kõige suurema sadama Ust-Luga veomaht. Ust-Luga veomahuks kujunes 2018 aastal 98,7 miljonit tonni (2017: -4%).

Veomahud Baltimaade ja Ust-Luga sadamas**Kontserni kaubaveomaht**

AS Operaili kaubaveo mahuks kujunes 2018. aastal 13,4 miljonit tonni (2017: +29%). Eesti Raudteel veetud kogumahust kujunes Operaili osaks 99%.



Suurimaks veomahuks kujunes sarnaselt varasema aastaga väetiste kaubagrupp 5,4 miljoni tonniga (2017: +22%). Väetiste puhul on tegemist Venemaa ekspordiga, mida käideldakse nii vedel- kui puistekaubana Sillamäe ja Muuga sadamate kaudu. Veomahult järgmise olulise kaubana veeti mineraalseid kütuseid, mille veomahuks kujunes 4,1 miljoni tonni (2017: +105%). Kaubamahult kolmandal positsioonil on põlevkivi, mida vedasime võrreldes 2017 aastaga vähem, veomahuks kujunes 1,7 miljoni tonni (2017: -14%).



Konteinerkaupade veomaht tõusis 2018. aastal 52 432 TEU-ni (2017: +57%). Võrdluses teiste Baltikumi riikidega, kasvas Läti raudteel konteinerite veomaht 2018. aastal 64 024 TEU-ni (2017: +17%) ning Leedu raudteel stabiliseerus konteinerkaupade veomaht 58 776 TEU-ni (2017: +2%).

Riigiti teostati kõige rohkem vedusid Venemaaga seotud suunal: kokku 6,8 miljonit tonni (+19%). Veomaht Valgevenega 2,1 miljonit tonni (+273%), Leeduga 762 tuh tonni (+32%), Lätiga 127 tuh tonni (-55%), Ukrainaga 70 tuh tonni (-23%), Kasahstaniga 40 tuh tonni (-45%), Usbekistaniga 30 tuh tonni (-84%). Kogu veomahust oli transiidi osakaal 66% (8,9 miljonit tonni), kasvades aastaga 45%.

Kontserni veomahu positiivse mõjutajatena saab esile tuua transiitvætiste rekordilise veomahu ning Valgevene naftatoodete transiidi jätkumise läbi Eesti. Loodetavasti on transiitvedude madalseis ületatud ning järgnevatel aastatel võib olla mõõdukalt optimistlik transiitvedude kasvu osas.

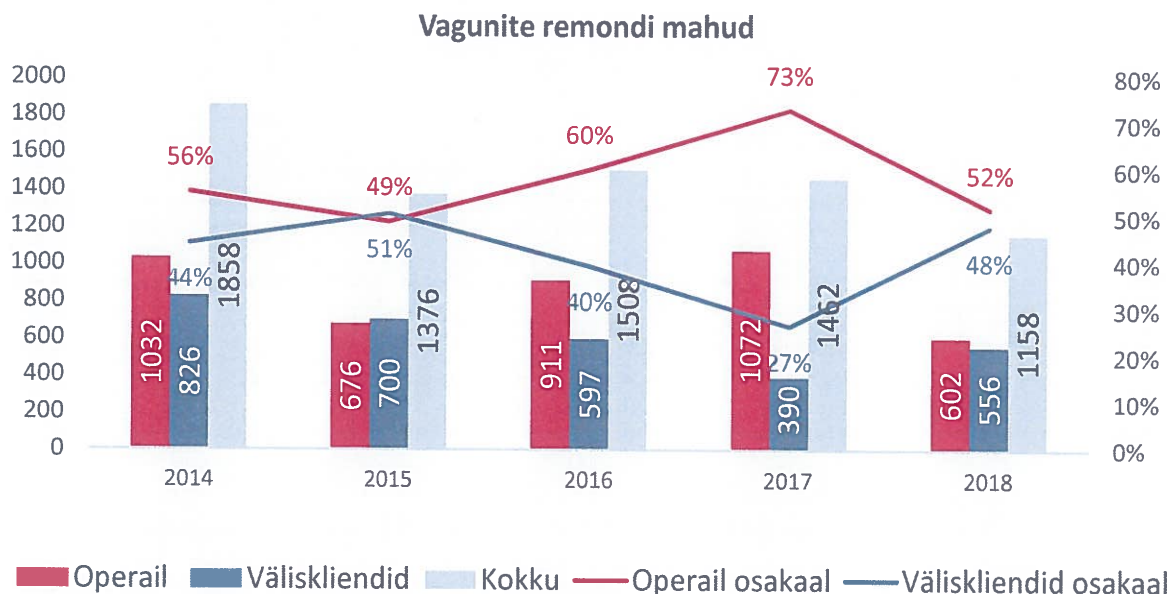
Vagunite renditurg

Vagunite renditurul jätkus 2018. aastal nõudluse kasv, mis tõstis oluliselt vagunite rendihindasid. Nõudluse kasvu mõjutas peamiselt raudteevedude mahu kasv 1520mm raudteel. Suurima turuosalise Venemaa vaguniparki kuulus 2018.a. lõpus 1,08 miljonit vagunit (71% turumahust), võrreldes 2017 aastaga kasvas vagunipark 2%. Veosekäive ulatus 2018. aastal 3 304 miljardi tonn-km, võrreldes 2017 aastaga kasv 4%. Vagunite piiratud pakkumisest ja raudteevedude mahu kasvust tulenevalt on vagunite hinnad ja rendihinnad tõusnud.

Kontsernil oli majandusaasta lõpus rendile antud 1 163 AS Operailile kuuluvat vagunit (2017: +1%) ja 886 AS Operail Leasing'ule kuuluvat vagunit (2017: +173%), kokku oli välja renditud 2049 vagunit (2017: +39%). 2018. aastal vähenes Operaili ühispargi vagunite arv, millest tulenevalt kahanes tulu 7% võrra 2 366 tuhandele eurole. Lisaks teenindavad Kontserni vagunid kohaliku vedu.

Remont

Kontsern remontis plaanilise remondi käigus Tapa Depoodes 2018. aastal 1158 kaubavagunit, nendest 602 kaubavagunit kuulusid Operailile ja 556 kaubavagunit kuulusid teistele ettevõtetele. Alljärgnevas graafikus on statistika kaubavagunite remondi kohta 2014 – 2018:



2018. aastal vähenes remondimaht Kontserni enda omanduses olevate vagunite remondimahtude arvel. Välisklientide remondimahud tõusid esimest korda üle mitme aasta. Remondi äriüksusega seotud personali arv kasvas võrreldes 2017. aastaga, vähendasime renditööjõu osa ja kasvanud on vedurite remondiga seotud töötajate arv.

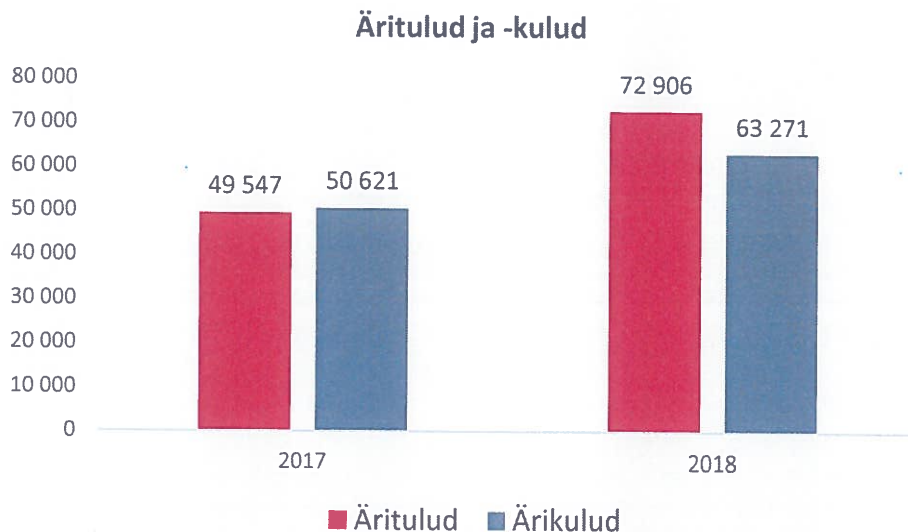
Tulenevalt kaubaveo mahu tõusust kasvas vajadus vedurite hoolduse järele. Samuti jätkasime 2018 aastal vedurite moderniseerimise ja ehitamise projekti.

Majandustulemused

Tulud ja kulud

Kontserni 2018. majandusaasta äritulud olid kokku 72 906 tuhat eurot (2017: +47%). Kaubaveotulud suurenesid 37% võrra 47 332 tuhande euron. Vagunitega seotud tulud suurenesid ning ulatusid 11 593 tuhande euron, suurenedes 2017. aastaga võrreldes 5 125 tuhande euro võrra (2017: +79%). Sealhulgas tõusid vagunite renditulud 9 227 tuhandele eurole (2017: +136%), inventaripargi kasutustasud vähenesid 2 366 tuhandele eurole (2017: -7%). Muud äritulud kasvasid 1 564 tuhandele eurole (2017: +197%), millest suurema osa moodustas põhivara müük (amortiseerunud vagunid).

Kontserni ärikulud kasvasid 63 271 tuhande euron (2017: +25%). Ärikulude suurenemine oli tingitud infrastruktuuri ja inventaripargi vagunite kasutustasude, kütuse ja määrdeainete ning tööjõukulude suurenemisest.



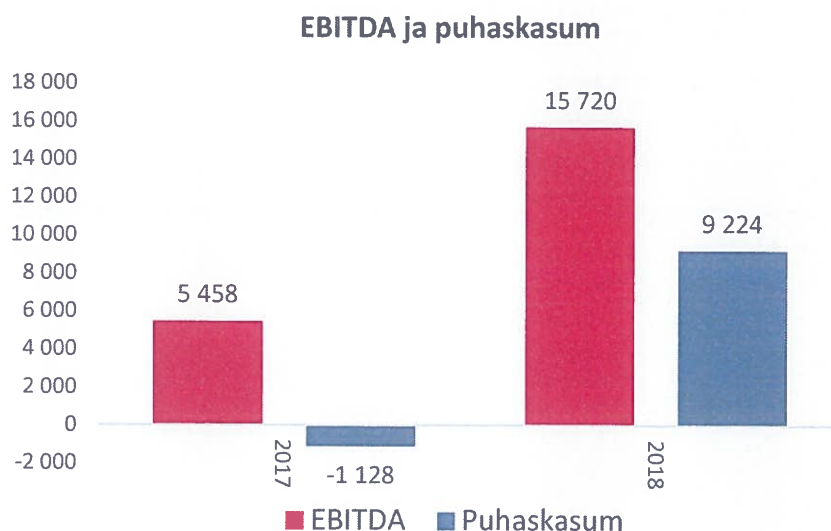
Infrastruktuuri kasutustasud tõusid 31% võrra, mis oli tingitud suuremast kaubaveomahust. Kasutustasu maksti 23 393 tuhat eurot. Kütusekulud olid 9 440 tuhat eurot (2017: +60%). Kütusekulude tõus oli tingitud suurenenud kaubaveomahust ning kõrgemast kütuse hinnast. Kulum vähenes 6 085 tuhandele eurole (2017: -7%). Muud raudteevedude teenuste kulud olid 1 149 tuhat eurot (2017: +128%).

Tööjõukulud ulatusid majandusaastal 14 172 tuhande euron (2017: +12%). Kontserni töötajate arv oli 2018. aasta lõpus 694 (2017: 641). Töötajate arvu suurenemine oli tingitud kaubaveomahu kasvust. Töötajate keskmine brutopalk tõusis 2018. aastal ja ulatus 1 317 euron kuus (2017: 1 168 eurot).

Kasumlikkus

Kontserni majandusaasta kulumieelseks ärikasumiks (EBITDA) kujunes 15 720 tuhat eurot (2017: +188%). Kontserni ärikasum ulatus 9 635 tuhande euroni (2017: -1 073 tuhat eurot).

Kontserni intressikulud kasvasid tulenevalt laenumahu suurenemisest 186% võrra 538 tuhande euroni. Tulumaksukulu oli null eurot (2017: 0 eurot) ja dividende 2018. aastal ei makstud. Majandusaasta puhaskasumiks kujunes 9 224 tuhat eurot (2017: puhaskahjum 1 128 tuhat eurot).

**Investeeringud**

2018. aastal investeeris Kontsern 27 771 tuhat eurot (2017: 12 471 tuhat eurot). Peamised investeeringud olid vagunita soetamine, veeremi kapitaalremont, manööverveduri GE C30M moderniseerimine.

Kontserni bilanss ning laenu teenindamise võime on säilinud tugevana. Bilansipäeval oli Kontsernil likviidseid vahendeid 15 936 tuhat eurot (sh üle 3-kuulised deposiidid ja likviidsed väärtpaberid). Kontserni netovõlg oli 2018. aasta lõpu seisuga 24 338 tuhat eurot (2017: 14 030 tuhat eurot) ning netovõla EBITDA suhe 1,6 (2017: 2,6). Netovõla ja omakapitali suhe muutus aruandeperioodil 32%-lt 55%-le.

Dividendid

Kontsern ei maksnud majandusaastal dividende (2017: 0 eurot). Dividendide väljamaksmise otsustab Kontserni üldkoosolek majandus- ja kommunikatsiooniministri isikus.

2019. aasta väljavaade

Kaubavedu

Kontsern prognoosib 2019. aasta kaubaveomahuks 13,8 miljonit tonni (võrreldes 2018. aasta tulemusega +3%). Kaubaveomahu kasvu prognoosi mõjutab enim multimodaalsete sisevedude kasv (aheraine, puidutooted, väetised). Transiitvedude mahu osas prognoosime 2019. aastal sarnasest taset eelneva aastaga ja prognoosime mõõdukat kasvu väetise kaubagrupis. Samuti prognoosib Kontsern konteinervedude veomahtude paranemist.

Vagunite renditurg

Tulenevalt atraktiivsetest rendihindadest plaanib kontsern investeerida vagunipargi suurendamisse ning prognoosib Kontserni vagunite renditulude osas 2019. aastaks kasvu. Ühispargi vagunite väljasaatmine ja tulud on prognoositud 2018 aastaga sarnasel tasemel.

Remont

Kontsern planeerib 2019. aastaks kaubavagunite remondimahtudele sarnast taset võrreldes 2018. aastaga. Seejuures väheneb AS Operaili vagunite plaaniliste remontide mahu prognoos ja teiste klientide plaaniliste remontide mahu prognoos kasvab võrreldes 2018 aastaga.

Üldkoosolek

2018. majandusaasta jooksul oli AS-i Operail ainuaktsionäriks Eesti Vabariik, seega pole vajadust käsitleda käesolevas aruandes HÜT-i ühe põhimõtte, milleks on - tagada aktsionäride võrdne kohtlemine - järgimist.

09.05.2018 tegi AS-i EVR Cargo¹ ainuaktsionär Eesti Vabariik, keda seaduse alusel esindab osalust valitseva ministrina majandus- ja taristuminister Kadri Simson, korralise üldkoosoleku otsuse, millega kinnitas AS EVR Cargo 2017. aasta majandusaasta aruande ja otsustas puhaskahjumi katmise.

Ainuaktsionär tegi 23.05.2018 otsuse nr 1.1-5/18-014, millega määras AS EVR Cargo nõukogu esimehe tasuks 1 500 eurot kuus ja nõukogu liikme tasuks 750 eurot kuus.

Ainuaktsionär kinnitas 15.06.2018 otsusega nr 1.1-5/18-030 AS EVR Cargo põhikirja muudatused, muu hulgas uue ärinime AS Operail.

Nõukogu

AS-i Operail nõukogu koosneb 4 liikmest. Riigivaraseaduse § 81 lg 2 ja AS-i Operail põhikirja p 5.5.3. kohaselt nimetab majandus- ja kommunikatsiooniminister pooled nõukogu liikmed (2 liiget) ise ja pooled (2 liiget) rahandusministri ettepanekul. Nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd, valib nõukogu üldkoosoleku poolt valitud nõukogu liikmete hulgast (põhikirja p 5.5.11).

2018. aastal osalesid AS-i Operail nõukogu koosseisus järgmised isikud:

- 1) Kuldar Leis alates 10.11.2017, nõukogu esimehena alates 22.11.2017
- 2) Madis Ermo alates 22.05.2017;
- 3) Peeter Kadarik alates 22.05.2017;
- 4) Ahti Kuningas alates 22.05.2017

2018. aastal juhtis nõukogu tööd Kuldar Leis.

Tulenevalt riigivaraseaduse § 80 valitakse nõukogu liikmeks isik, kes omab nõukogu liikme ülesannete täitmiseks vajalikke teadmisi ja kogemusi, arvestades äriühingu tegevus- ning finantsvaldkonda ning võimelisust tegutseda temalt oodatava hoolsusega ning tema ametikohale esitatavate nõuete kohaselt, lähtudes äriühingu eesmärkidest ja huvidest ning vajadusest tagada riigi kui aktsionäri huvide tõhus kaitse. Nõukogu pädevus on määratletud äriühingu põhikirjas. AS-i Operail nõukogu teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle, osaleb kontserni tegevuse planeerimise ja juhtimise korraldamisel ning otsustab igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute tegemise. Nõukogu tegutseb iseseisvalt ning kontserni ja aktsionäri huvides.

Nõukogu peamiseks töövormiks on koosolek. 2018. aastal toimus 11 nõukogu koosolekut ja võeti vastu 8 otsust koosolekut kokku kutsumata. Kokku tegi nõukogu 2018. aastal 73 otsust. Juhatuse informeerib nõukogu kõigist olulistest asjaoludest ja tehingutest, mis ei ületa 250 000 eurot ning küsib nõukogult nõusolekut tehingute tegemiseks, mille ühekordne või aastane maksumus ületab 250 000 eurot.

Nõukogu päevakord ja materjalid saadetakse nõukogu liikmetele vähemalt 7 tööpäeva enne koosoleku toimumist või nõukogu liikmetega kokku lepitud ajal, mis annab nõukogu liikmele piisavalt aega oma seisukoha kujundamiseks koosolekul otsustamisele tulevates küsimustes.

¹ Ärinimi AS Operail võeti kasutusele alates 22.06.2018

Nõukogu liikmed väldivad huvide konflikti tekkimist oma tegevuses, ega kasuta äriühingule tehtud ärilisi pakkumisi isiklikes huvides ning lähtuvad oma tegevuses kontserni ja Eesti Vabariigi huvidest. Nõukogu liikmed peavad rangelt kinni konkurentsikeelust ega osale ettevõtluses äriühinguga samal tegevusalal.

Nõukogu on moodustanud alates 20.02.2013 auditikomitee. Nõukogu poolt moodustatud 3-liikmelise auditikomitee ülesandeks on osaleda nõukogu nõustava organina järelevalve teostamisega seotud küsimuste, s.h jälgida ja analüüsida rahandusinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, raamatupidamise aastaaruande ja audiitorkontrolli protsessi, vaheaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust nõuetele.

Auditikomitee liikmeteks olid 2018. aastal Erik Štarkov (esimees), Ahti Kuningas ja Kuldar Leis. Ainuaktsionär on kehtestanud nõukogu liikmete ja nõukogu esimehe tasu vastavalt nimetamiskomitee ettepanekule. Tasustamiskorra kohaselt makstakse täiendavat tasu auditikomitee liikmeteks olevatele nõukogu liikmetele nende komitee koosolekul osalemisel eest. Auditikomitee esimehe tasu on kõrgem komitee liikmete tasust.

Juhatus

AS-i Operail juhatus esindab ja juhib aktsiaseltsi igapäevast majandustegevust iseseisvalt kooskõlas seaduste ja põhikirja nõuetega. Juhatus võib vastu võtta kõiki Aktsiaseltsi tegevusega seotud otsuseid ja teostada iseseisvalt kõiki tehinguid, mis ei ole seadusest või põhikirjast tulenevalt üldkoosoleku või nõukogu pädevuses.

AS Operail juhatus koosnes aruandeaastal kuni 31.07.2018 kolmest liikmest, kelle õigused, kohustused ja vastutus on kirjeldatud juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutes.

02.12.2016 kinnitas juhatus otsusega nr 1-2.3/63 juhatuse vastutusvaldkonnad järgmiselt:

- 1) Juhatuse esimees – Raul Toomsalu – kontserni, kaubaveo- ja vagunite äriüksuse, personali- ja turunduse osakonna üldjuhtimine ning avalik suhtlus;
- 2) Juhatuse liige – Lauri Rohtoja – remondi äriüksuse, ohutuse-, kvaliteedi- ja tehnoloogiaosakonna töö üldjuhtimine;
- 3) Juhatuse liige – Paul Priit Lukka – juhatuse esimehe asendamine, kontserni finantsjuhtimine, IT- ja haldusosakonna üldjuhtimine.

Alates 01.08.2018 seoses Lauri Rohtoja lahkumisega jäi juhatus kaheliikmeliseks.

06.08.2018 kinnitas juhatus otsusega nr 1-2.3/49 juhtimisstruktuuri muudatuse, millega jagunesid juhatuse vastutusvaldkonnad järgmiselt:

- 1) Juhatuse esimees – Raul Toomsalu - kontserni, kaubaveo- ja vagunite äriüksuse, personali- ja turunduse osakonna üldjuhtimine ja avalik suhtlus ning remondi äriüksuse, ohutuse-, kvaliteedi- ja tehnoloogiaosakonna töö üldjuhtimine;
- 2) Juhatuse liige – Paul Priit Lukka – juhatuse esimehe asendamine, kontserni finantsjuhtimine, IT- ja haldusosakonna üldjuhtimine.

AS Operail kinnitab, et täitis HÜT punkti 2.2.2.

Juhatuse liikmed on aktsiaseltsiga samasse kontserni kuuluva AS Operail Leasing'u nõukogu liikmed alates 30.05.2017 ja Raul Toomsalu on AS Operail Leasing nõukogu esimees.

Alates 05.08.2018 on AS Operail Leasing nõukogu liikmeks kontsernist lahkunud Lauri Rohtoja asemel Kuldar Leis (AS Operail nõukogu esimees). AS Operail Leasing juhatuse liikmed olid alates 02.06.2017 Priit Meos ja Urmas Peterson (AS Operail Leasing nõukogu 02.06.2017 otsus nr 1-2.4.1.2/1). Alates 17.07.2018 on Urmas Petersoni asemel AS Operail Leasing juhatuse liige Tuuli Mizer (AS Operail Leasing nõukogu 17.07.2018 otsus nr 1-2.4.2/16).

Juhatuse liikmete tasud ja hüvitised sisalduvad juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutes, mis on nõukogu poolt läbi arutatud ja kinnitatud. Lahkumishüvitist makstakse juhatuse liikmele vaid juhul, kui ta kutsutakse tagasi nõukogu poolt enne tema ametiaja lõppu ning talle makstav hüvitis ei või ületada juhatuse liikme kolme kuu tasu. Juhatuse liikmele ei maksta lahkumishüvist, kui ta kutsutakse juhatusest tagasi mõjuval põhjusel, nt kui ta on rikkunud seadust, põhikirja või juhatuse liikme lepingut või ei ole täitnud oma kohustusi.

Juhatuse liikmele täiendava tasu määramisel lähtus nõukogu äriühingu finantsnäitajatest, arvestades juhatuse liikme töö tulemuslikkust ja isiklikku panust aktsionäri püstitatud finants- ja tegevuseesmärkide saavutamisel. Majandusaasta jooksul makstava täiendava tasu suurus kokku ei võinud ületada juhatuse liikmele makstud nelja kuu tasu.

Nõukogu 18.01.2018 otsusega nr 1-2.2/5 maksti juhatuse liikmetele täiendavat tasu: Raul Toomsalule ja Paul Priit Lukkale ja Lauri Rohtojale 3 kuu keskmise tasu (2017. majandusaasta andmetel) ulatuses. Tulenevalt AS Operail põhikirja punktist 5.5.6. otsustab nõukogu juhatuse liikmetega tehingute tegemise ja määrab tehingute tingimused, samuti õigusvaidluste pidamise juhatuse liikmetega. Tehingu tegemiseks ja õigusvaidluse pidamiseks määrab nõukogu aktsiaseltsi esindaja. 2018. aastal tehinguid juhatuse liikme või tema lähedase või temaga seotud isiku ja äriühingu vahel ei toimunud, välja arvatud kontserni sisetehingud.

AS Operail ja temaga samasse kontserni kuuluva tütarettevõtja AS Operail Leasing vahel sõlmiti 2018.a viis lepingut. Lisaks kuulub AS-ile Operail 1 osa nimiväärtusega 0,25 EUR AS Operail Leasing Soome tütarettevõtjas WagonPro Holding Oy, mille ülejäänud osad kuuluvad AS-ile Operail Leasing. Omavahelised tehingud WagonPro Holding Oy ja AS Operail vahel 2018.a ei toimunud.

Juhatuse liikmed ei tegutse ettevõtluses äriühinguga samal tegevusalal ega tegele muude tööülesannetega juhatuse liikme kohustuste täitmise kõrval, mis rikuks HÜT-i punkti 2.3.3.

Äriühingu juhatuse liikmed ega töötajad ei nõua ega võta isiklikul eesmärgil kolmandatelt isikutelt seoses oma tööga vastu raha ega teisi hüvesid ega tee kolmandatele isikutele õigusvastaseid või põhjendamatuid soodustusi äriühingu nimel. Selle tagamiseks kinnitas aktsiaseltsi juhatus uuendatud redaktsioonis 09.07.2018 otsusega nr 1-2.3/43 juhised korruptsiooni ennetamiseks ning majanduslike huvide deklareerimise korra.

Teabe avaldamine

AS Operail avaldab oma veebilehel informatsiooni aktsionäri ja nõukogu koosseisu kohta ning juhatuse koosseisu. Lisaks sellele avaldatakse veebilehel äriühingu põhikiri, majandusaasta aruanded ja andmed audiitori kohta.

Finantsaruandlus ja auditeerimine

AS Operail koostab finantsaruandeid vastavalt Euroopa Liidus kehtivatele rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	3	73 312	51 658
Immateriaalne põhivara	3	28	35
Põhivara kokku		73 340	51 693
Käibevara			
Varud	4	4 716	4 968
Nõuded ostjate vastu	5	4 030	8 166
Muud nõuded	5	1 645	1 875
Raha ja raha ekvivalendid	6	15 936	13 589
Käibevara kokku		26 326	28 598
VARAD KOKKU		99 666	80 291
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED			
Omakapital			
Aktiivkapital	7	2 556	2 556
Ülekurss		17 256	17 256
Kohustuslik reservkapital	7	256	256
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		22 960	24 088
Aruandeaasta kasum		9 224	-1 128
Omakapital kokku		52 253	43 028
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	8	35 545	25 960
Eraldised	9	597	588
Pikaajalised kohustused kokku		36 141	26 548
Lühiajalised kohustused			
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	10	6 503	9 016
Võlakohustused	8	4 729	1 659
Eraldised	9	40	40
Lühiajalised kohustused kokku		11 272	10 715
KOHUSTUSED KOKKU		47 414	37 263
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU		99 666	80 291

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	2018	2017
ÄRITULUD			
Tulu kliendilepingutest	11	71 342	0
Müügitulu	11	0	49 020
Muud äritulud	11	1 379	527
Äritulud kokku		72 721	49 547
ÄRIKULUD			
Kaubad, materjal ja teenused	12	38 514	27 596
Mitmesugused tegevuskulud	12	4 350	3 623
Tööjõukulud	13	14 172	12 706
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3	6 085	6 532
Muud ärikulud		96	163
Ärikulud kokku		63 217	50 620
ÄRIKASUM/-KAHJUM		9 504	-1 073
Finantstulud ja -kulud	14	-280	-55
KASUM/-KAHJUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST		9 224	-1 128
Dividendi tulumaks		0	0
ARUANDEAASTA KASUM/-KAHJUM		9 224	-1 128
ARUANDEAASTA KOONDKASUM/-KAHJUM KOKKU		9 224	-1 128

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	Aktsia- kapital	Ülekurss	Kohustuslik reserv- kapital	Jaotamata kasum	Kokku
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum		0	0	0	-322	-322
Saldo seisuga 31.12.2016	7	2 556	17 256	256	24 088	44 156
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum		0	0	0	-1 128	-1 128
Saldo seisuga 31.12.2017	7	2 556	17 256	256	22 960	43 028
Aruandeperioodi koondkasum/-kahjum		0	0	0	9 224	9 224
Saldo seisuga 31.12.2018	7	2 556	17 256	256	32 185	52 253

Täiendav informatsioon omakapitali kohta on avalikustatud lisas 7.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum	9 224	-1 128
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	6 085	6 532
Finantstulu/-kulu	411	55
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-1 229	-326
Reservide korrigeerimine	-5	-13
Kokku korrigeerimised	5 262	6 248
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	4 452	-5 745
Varude muutus	252	14
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-3 574	2 510
Laekunud intressid	29	2
Kokku rahavood äritegevusest	15 645	1 901
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-26 739	-11 632
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	1 192	1 099
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-25 547	-10 533
Rahavood finantseerimistegevusest		
Müük-tagasirendist saadud raha	14 716	14 307
Kapitalirendi põhiosamaksed	-2 019	-955
Makstud intressid	-547	-166
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	12 151	13 186
Kokku rahavood	2 249	4 554
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	13 589	8 904
Raha ja raha ekvivalentide muutus	2 249	4 554
Valuutakursside muutuste mõju	98	131
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	15 936	13 589

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Üldine informatsioon

AS Operail (AS EVR Cargo kuni 22.06.2018) on 14.01.2009. aastal asutatud äriühing registreeritud aadressiga Metalli 3, Tallinn. Kontserni põhitegevusalad on raudteetranspordi korraldamine ning raudteeveeremi rent, remont ja hooldus.

Alates 2017. aasta juunist kuulub kontserni AS Operail tütarettevõtte AS Operail Leasing ja AS Operail Leasing tütarettevõtte WagonPro Holding Oy.

Juhatus allkirjastas 31.12.2018. aastal lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruande 19.03.2019. aastal. Vastavalt äriseadustikule kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heakskiidetud majandusaasta aruanne aktsionäride üldkoosolekul. Aktsionäride üldkoosolekul on õigus teha aastaaruandes muudatusi.

Lisa 1 Raamatupidamise arvestuspõhimõtted

1.1 Arvestusmeetodid ja hindamiselused

Kontserni 2018. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS – International Financial Reporting Standards), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (edaspidi „IFRS EL“).

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse meetodil, välja arvatud tuletisinstrumendid, kinnisvarainvesteeringud ja teatud muud finantsinvesteeringud, mida kajastatakse õiglasel väärtusel.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, ümardatuna tuhandeteni, mis on Kontserni arvestusvaluuta ja esitusvaluuta.

A) Muudatused arvestuspõhimõtetes ja avalikustatavas teabes

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad uued ja/või muudetud IFRS-id, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2018:

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“

Standardi IFRS 9 lõppversioon koondab kõiki finantsinstrumentide projekti etappe ning asendab standardi IAS 39 ning kõik eelnevad IFPS 9 versioonid. Standard kehtestab uue finantsvarade klassifitseerimise ja mõõtmise raamistiku, finantskohustuste raamatupidamisliku kajastamise nõuded, finantsvarade allahindluse reeglistiku ja riskimaandamisarvestuse (*hedge accounting*) erireeglid. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et riskimaandamisarvestust (*hedge accounting*) kasutatakse valuutatehingutega kaasnevate valuutakursikasumite ja -kahjumite maandamisel ja see mõjutab soetatava põhivara soetusmaksumust.

IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“

Standardiga IFRS 15 kehtestatakse 5-astmeline mudel, mida hakatakse rakendama kliendilepingutest teenitavale tulule sõltumata tegevusalast ja tulutehingu liigist. Standardi nõudmised hakkavad kehtima ka ettevõtte tavapärase tegevuse väljundiks mitteolevate mittefinantsvarade müümisest saadud kasumite ja kahjumite kajastamisele ja mõõtmisele (nt materiaalse või immateriaalse põhivara müügile). Lisaks suurenevad oluliselt avalikustamismõuded, nt kogutulu jaotuse avalikustamine muutub detailsemaks ja avalikustatakse informatsioon teostamiskohustuste (*performance obligations*) kohta, lepinguvara ja -kohustuste saldode muutused ning peamised juhtkonna hinnangud ja eeldused. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et standardi jõustumine ei mõjutanud oluliselt kontserni finantsaruandeid.

IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“ selgitused

Selgituste eesmärgiks on selgitada IASB kavatsusi IFRS 15 väljatöötamisel. Täpsustatud on teostamiskohustuste identifitseerimist, agendina tegutsemise kriteeriumeid ning litsentsitasude kajastamist. Esimese puhul muudeti 'eraldi identifitseeritava' põhimõtte sõnastust; teise puhul on antud juhiseid hindamiseks, kas ettevõtte tegutseb agendi või põhitöövõtjana, ning kuidas rakendada kontrollipõhimõtet. Litsentside kajastamise osas on lisatud juhised intellektuaalomandi ja litsentsitasude kajastamiseks. Selgitustega antakse ka täiendavaid praktilisi nõuandeid ettevõtetele, kes rakendavad IFRS 15 täielikult tagasiulatuvalt või on valinud osaliselt tagasiulatuva rakendamise. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et standardi jõustumine ei mõjutanud oluliselt kontserni finantsaruandeid.

IFRS 2 „Aktsiapõhine makse“ muudatused: klassifitseerimine ja mõõtmine

Muudatustega antakse juhised optsiooni üleandmise tingimuste mõjude arvestamiseks rahas arveldavate aktsiapõhiste maksete hindamisel ja kajastamisel raamatupidamises, kinnipeetava tulumaksukohustise kajastamiseks tasaarvedalavate aktsiapõhiste maksete puhul ja selliste aktsiapõhiste maksete tingimuste muudatuste kajastamiseks, mille tulemusena muutub aktsiapõhise makse klassifikatsioon rahas arveldatavast omakapitaliinstrumentides arveldavaks. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et standardi jõustumine ei mõjutanud oluliselt kontserni finantsaruandeid.

IAS 40 muudatused: reklassifitseerimised kinnisvarainvesteeringuks

Muudatusega täpsustatakse, millal peaks ettevõtte klassifitseerima põhivara, sh lõpetamata põhivara, kinnisvarainvesteeringuks või vastupidi. Kasutusviis muutub, kui vara vastab või enam ei vasta kinnisvarainvesteeringu mõistele ja kasutusviisi muutuse kohta on olemas selge tõendus. Ainuüksi juhtkonna kavatsus kasutusviisi muuta ei ole piisav vara ümberklassifitseerimiseks. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et standardi jõustumine ei mõjutanud kontserni finantsaruandeid.

IFRS 2 IFRIC-i tõlgendus 22: välisvaluutatehingud ja ettemaksed

Tõlgendus selgitab välisvaluutas tehtud ettemaksete raamatupidamislikku kajastamist ja katab sellised tehingud, mille puhul ettevõtte kajastab tasutud või saadud ettemaksu tulemusena mittefinantsvara või -kohustise enne soetatud vara, kulu või tulu kajastamist. Muudatuse kohaselt on tehingu kuupäevaks, mille alusel määrata kasutatav valuutakurss, sellise ettemaksuvara või ettemakstud tulu kajastamise kuupäev. Kui ettemakseid tehakse mitmes osas, tuleb ettevõttel määrata tehingu kuupäev iga sellise saadud või tasutud ettemakse kohta eraldi. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et standardi jõustumine ei mõjutanud oluliselt kontserni finantsaruandeid.

IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2014–2016“. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et standardi jõustumine ei mõjutanud kontserni finantsaruandeid.

IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“. Muudatustega selgitatakse, et riskikapitaliettevõtetel ja muudel kvalifitseeruvatel ettevõtetel on võimalus esialgsel arvele võtmisel otsustada kajastada investeeringut õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande ning seda on võimalik otsustada iga investeeringu puhul eraldi ehk rakendada investeeringupõhiselt.

B) Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud ega ennetähtaegselt rakendatud standardid**IFRS 16 „Rendiarvestus“**

Standardit kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2019 Standardiga IFRS 16 kehtestatakse rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele, st nii kliendile (rentnikule) kui ka teenuseosutajale (rendileandjale). Uue standardi kohaselt peavad kajastama rentnikud suurema osa rentidest oma finantsaruannetes. Kui mõned erandid välja arvata, kajastatakse kõiki rente ühtse mudeli alusel. Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutumatuks. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et standardi jõustumine mõjutab kontserni finantsaruandeid vara suurenemise kaudu.

Alates 01.01.2019 kohaldatakse standardit IFRS 16, mis täpsustab, kuidas kajastada, mõõta ja esitada rente ning millised on avalikustamise nõuded finantsaruannetes.

Standardi kohaselt kajastavad rentnikud kõiki rentidega seotud varasid ja kohustusi ühtse mudeli alusel bilansis, v.a. juhul kui rendiperioodi pikkus ei ületa 12 kuud või renditava vara väärtus on väheoluline. Standardi rakendamisel alates 01.01.2019 suureneb kontserni vara 733 tuhande euro võrra.

AS OPERAIL KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE
31.12.2018 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	01.01.2019	Vahe
Materiaalne põhivara	73 312	74 045	733
Kokku	73 312	74 045	733
Pikaajalised võlakohustused	35 545	35 718	173
Lühiajalised võlakohustused	4 729	5 288	559
Kokku	40 274	41 007	733

<i>tuhandetes eurodes</i>	IAS 17	IFRS 16
Kasumiaruanne	2019	2019
Rendikulu	182	0
Amortisatsioonikulu	-	54
Ärikasum	182	54
Intressikulu	-	13
Maksueelne kasum	182	67

Bilanss		
Vara kasutusõigus	-	534
Liisingkohustus	-	-545
Netovara	0	-11

Rahavoogude aruanne		
Äritegevuses kasutatud raha	182	0
Tasutud intressimaksed	-	-13
Rahavoog äritegevusest	182	-13
Finantseerimistegevuse väljaminek (rendimaksed)	-	-169
Rahavoog finantseerimistegevusest	0	-169

IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel

Muudatustes käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses (sõltumata sellest, kas neid hoitakse tütarettevõttes või mitte). Kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks mitte kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul kajastatakse osalisel ka siis, kui kõnealuseid varasid hoitakse tütarettevõttes. 2015. aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitaliosaluse meetodit käsitleva uuringu tulemused. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole veel hinnanud muudatuste mõju kontsernile.

IFRS 9 muudatus: negatiivse hüvitisega ettemaksed

Muudatust kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatusega lubatakse kajastada finantsvara, mille lepingutingimused lubavad või nõuavad, et lepingupool maksaks või saaks lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral mõistlikus suuruses hüvitist (st vara omaniku seisukohalt vaadatuna tekiks nii „negatiivne hüvitis“), korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muu koondkasumi kaudu. Juhtkonna hinnangul ei mõjuta muudatus oluliselt kontserni finantsaruandeid. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et standardi jõustumine ei mõjuta kontserni finantsaruandeid.

IAS 28 muudatused: pikaajalised osalused sidus- ja ühisettevõtetes

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega käsitletakse seda, kas pikaajalisi osalusi sidus- ja ühisettevõtetes, mis moodustavad sisuliselt osa netoinvesteeringust kõnealustesse sidus- või ühisettevõtetesse, tuleks mõõta (ja nende väärtuse langust kajastada) vastavalt standardile IFRS 9 või IAS 28 või tuleks neid rakendada kombineeritult. Muudatustega täpsustatakse, et kapitaliosaluse meetodil mittekajastatavate pikaajaliste osaluste kajastamisel kohaldab ettevõtte esmalt standardit IFRS 9 ning alles seejärel standardit IAS 28. Standardi IFRS 9 rakendamisel ei arvesta ettevõtte seega pikaajaliste osaluste bilansilise väärtuse korrigeerimisega, mis standardi IAS 28 rakendamisel tekib. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole veel hinnanud muudatuste mõju kontsernile.

IFRIC-i tõlgendus 23: ebakindlus tulumaksu kajastamisel

Tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Tõlgenduses käsitletakse tulumaksu kajastamist juhtudel, kus maksustamisviisile omane määramatus mõjutab standardi IAS 12 rakendamist. Tõlgenduses antakse suuniseid ebamääraste maksustamisviiside eraldi ja koos kajastamise, maksuhalduri kontrolli, ebakindluse kajastamiseks sobiva meetodi valimise ning asjaolude muutumise kajastamise kohta. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et standardi jõustumine ei mõjuta oluliselt kontserni finantsaruandeid.

IAS 19 muudatus: plaani muutmine, kärpimine või arveldamine

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega pannakse majandusüksustele kohustus uuendada aktuaarseid eeldusi, et teha pärast plaani muutmist, kärpimist või arveldamist kindlaks jooksva tööalase teenistuse kulutus ning netointress ülejäänud aruandlusperioodiks. Samuti täpsustatakse muudatustega seda, kuidas mõjutab plaani muutmine, kärpimine või arveldamine vara ülemmäära rakendamist. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole veel hinnanud muudatuste mõju kontsernile.

IFRS-ide kontseptuaalne raamistik

2018. aasta 29. märtsil andis IASB välja finantsaruandluse muudetud kontseptuaalse raamistiku, millega pannakse paika finantsaruandluse ja standardite kehtestamise üldised põhimõtted ning antakse juhiseid aruannete koostajatele ühetaoliste arvestusmeetodite väljatöötamiseks ning nõuandeid ka teistele standardite mõistmiseks ja tõlgendamiseks. Kontseptuaalse raamistikuga koos andis IASB välja ka eraldi lisadokumendi „IFRS-ides esinevate kontseptuaalse raamistiku viidete parandused“, milles on toodud ära muudatused asjakohastes standardites, et uuendada neis esinevaid viiteid finantsaruandluse muudetud kontseptuaalsele raamistikule. Selle eesmärk on olla muudetud kontseptuaalsele raamistikule üleminekul abiks ettevõtetele, kes kasutavad kontseptuaalset raamistikku arvestuspõhimõtete väljatöötamiseks olukordades, kus ükski IFRS konkreetse tehingu kajastamist ei reguleeri. Aruannete koostajate puhul, kes kasutavad kontseptuaalset raamistikku arvestuspõhimõtete väljatöötamiseks, kohaldatakse uut raamistikku 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele.

IFRS 3 „Äriühendused“ muudatused

IASB andis välja IFRS 3 muudatused, millega täpsustatakse 'äritegevuse' definitsiooni, et lahendada probleeme, mis on tekkinud majandusüksustel olukordades, kus neil on vaja teha kindlaks, kas omandatud on äritegevus või vararühm. Muudatusi kohaldatakse äriühendustele ja varadele, mille omandamise kuupäev on 1. jaanuaril 2020 või hiljem algaval aruandlusperioodil, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole veel hinnanud muudatuste mõju kontsernile.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: mõiste 'oluline' definitsioon

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega täpsustatakse mõiste 'oluline' definitsiooni ning selle kasutamist. Uue definitsiooni kohaselt loetakse informatsioon oluliseks, kui võib põhjendatult eeldada, et selle väljajätmine, väärkajastamine või varjamine võiks mõjutada otsuseid, mida üldotstarbeliste finantsaruannete esmased kasutajad konkreetse aruandva majandusüksuse finantsaruannetes sisalduva finantsteabe alusel teevad. Samuti on täiendatud definitsiooniga kaasnevaid selgitusi. Muudatustega tagatakse ka see, et mõistet kasutatakse kõigis IFRS-ides samas tähenduses. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole veel hinnanud muudatuste mõju kontsernile.

IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2015–2017“. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Kõnealuseid muudatusi pole EL veel heaks kiitnud. Juhtkond on hinnanud standardi mõju ning jõudnud järeldusele, et standardi jõustumine ei mõjuta oluliselt kontserni finantsaruandeid.

IFRS 3 „Äriühendused“ ja IFRS 11 „Ühised ettevõtmised“. Standardi IFRS 3 muudatustega täpsustatakse, et kui ettevõtte saavutab ühistegevuseks liigituva äritegevuse üle kontrolli, tuleb tema varasem osalus kõnealuses äritegevuses ümberhinnata. Standardi IFRS 11 muudatustega täpsustatakse, et kui ettevõtte saavutab ühistegevuseks liigituva äritegevuse läbi ühise kontrolli, tema varasemat osalust kõnealuses äritegevuses ümber ei hinnata.

IAS 12 „Tulumaks“. Muudatustega täpsustatakse, et omakapitali alla liigitatud finantsinstrumentide maksetega seotud tulumaksukohustist tuleb kajastada vastavalt sellele, kus kajastati möödunud perioodidel jaotamisele kuuluva kasumi tekitanud tehinguid või sündmusi.

IAS 23 „Laenukasutuse kulutused“. Muudatused puudutavad standardi paragrahvi 14 ning nendega täpsustatakse, et kui tingimustele vastav varaobjekt on viidud otstarbekohasesse kasutus- või müügivalmidusse, kuid sellega seotud laen ei ole täies ulatuses tagasi makstud, tuleb kanda kõnealune laenusumma ettevõtte üldiste laenukohustuste koosseisu.

1.2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud

Rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega kooskõlas oleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute andmist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid, kajastatud varasid ja kohustusi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis arvatavasti on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustuste väärtuste hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle perioodiliselt. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil, kui see mõjutab üksnes antud perioodi, või nii antud kui tulevastel perioodidel (kui muutus mõjutab nii jooksvat kui ka tulevase perioodi). Järgnevalt on kirjeldatud olulisemaid juhtkonnapoolseid hinnanguid, mis võivad avaldada mõju finantsaruannetele:

a) Põhivara kasuliku eluea määramine

Juhtkond on hinnanud materiaalse põhivara kasuliku eluiga. Selle hindamisel on lähtutud ajaloolisest kogemusest ning võetud arvesse varade kasutamise intensiivsust ja tulevikuväljavaateid. Hinnangute tulemused on kajastatud Lisas 3.

b) Põhivara kaetava väärtuse määramine

Kontsern on regulaarselt viinud läbi põhivara kaetava väärtuse teste ning vajadusel põhivara alla hinnanud. Põhivara kaetava väärtuse testimisel kasutatakse juhtkonna hinnanguid rahavoogude kohta (rahavood varade kasutamisest või müügist, varade hoolduseks ja kasutamiseks vajalikud rahavood). Hinnangute tegemisel võetakse aluseks prognoosid üldise majanduskeskkonna, kaubaveo mahtude ja teenuste hindade kohta. Hinnangute tulemused on kajastatud Lisas 3.

c) Nõuete ebatõenäoliseks hindamine

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtuvalt. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

1.3 Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Arveldustes kasutatakse ka teisi valuutasid – peamiselt Vene rubla, USA dollarit ning Šveitsi franki. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on võetud aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. 31.12.2018 seisuga välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümberhinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasum ja kahjum on kajastatud koondkasumiaruandes vastava perioodi tuluna ja kuluna.

1.4 Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara on jaotatud järgmistesse gruppidesse:

- maa ja ehitised - maa, hooned, rajatised, raudtee;
- masinad ja seadmed - veerem, autod, arvutustehnika, seadmed;
- muu inventar ja sisseseade - tööriistad, kontoritehnika, mööbel;
- lõpetamata ehitus.

Põhivara objekti olulised erineva elueaga komponendid võetakse arvele eraldi objektidena. Lõpetamata ehitusena käsitatakse Kontserni raamatupidamises kajastatud materiaalse põhivara objektide täiendamiseks ja uute rajamiseks tehtavaid kulutusi kuni objektide vastuvõtmiseni.

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest põhivara kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekutest. Soetusmaksumusest on lahutatud kulum ja allahindluse summad.

Põhivara parendustega seotud kulutused, mida on võimalik usaldusväärselt mõõta ja mis osalevad tulude tekkimisel järgnevatel perioodidel, kuuluvad kapitaliseerimisele. Parendustega seotud kulutuste võrra suurendatakse vara soetusmaksumust või kajastatakse parendus eraldi varaobjektina. Vajadusel muudetakse vara kasulikku tööiga.

Põhivarade kasulik eluiga

Põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil. Amortisatsiooni arvestatakse lähtuvalt põhivara kasulikust elueast. Põhivaraobjektide kasulikud eluead on järgmised:

Põhivara grupid	Aastad
Hooned	15 - 50
Raudtee	10 - 50
Rajatised	5 - 40
Veerem	4 - 32
Seadmed	3 - 40
Autod	4 - 12
Kontori- ja arvutustehnika, inventar ja tööriistad	3 - 20

Maad ei amortiseerita. Põhivara parendusi amortiseeritakse samas tempos, milles sama klassi põhivaragi. Põhivara amortisatsioonimeetodid, kasulikud eluead ja lõppväärtused vaadatakse üle igal aastal.

1.5 Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb kõigist ostuga seotud kuludest ja muudest otsestest väljaminekutest, millela varud ei oleks praeguses asukohas ja olukorras. Varude arvestamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtuseks loetakse müügihinda, millest on lahutatud müügiga seotud kulutused.

1.6 Finantsinstrumendid

Mittederiviivsed finantsinstrumendid

Finantsinstrumendid võetakse algselt arvele õiglasel väärtusel, millele lisatakse kõigi finantsinstrumentide puhul, mis ei ole õiglasel väärtusel, muutusega läbi kasumiaruande nende soetamisega otseselt seotud tehingukulud. Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk päeval, millal kontsern võtab kohustuse vara osta või müüa. Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise kui lepingulised õigused, mis tagavad varast saadava rahavoo, on lõppenud või kui kontserni on õigused finantsvarast saadavale rahavoole andnud üle tehinguga, millega läksid üle finantsvara omandiõigusega seotud olulised riskid ja hüved. Kontsern kajastab üleantud finantsvaraga seoses tekkinud või säilinud õigused eraldi vara või kohustusena. Kontsern lõpetab finantskohustuste kajastamise, kui lepingujärgsed kohustused tasutakse, aeguvad või tühistatakse.

Finantsvarad

Arvestuspõhimõtted alates 01.01.2018

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglasel väärtusel (kas muutusega läbi koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande);
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine sõltub Kontserni ärimudelil finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja Kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvara (välja arvatud juhul, kui on tegemist nõudega ostja vastu, mille puudub oluline rahastamiskomponent ja mida algselt mõõdetakse tehinguhinnas) mõõdetakse esmalt õiglasel väärtusel, ja kui on tegemist varaga, mida ei kajastata õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande, lisanduvad sellele tehingukulud, mis on otseselt seotud vara soetamisega.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Kontserni ärimudelil finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest.

Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha väärtuse langusest tekkinud kahjum.

Intressitulu, välisvaluuta kasumid ja kahjumid ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes.

Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasumeid või kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes.

Arvestuspõhimõtted kuni 31.12.2017

Kontserni finantsvarad moodustuvad laenudest ja nõuetest, mis on aktiivsel turul noteerimata finantsvarad, mille maksed on püsivad või kindlaksmääratavad, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumendid. Laenud ja nõuded arvatakse käibevara hulka, v.a tähtaegade puhul, mis on pikemad kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Need liigitatakse põhivaradeks.

Kontserni laenud ja nõuded hõlmavad bilansis äritegevusega seotud nõudeid ja muid nõudeid. Esmalt võetakse need varad arvele õiglasel väärtuses pluss otseselt soetamisega kaasnevad tehingukulud. Seejärel kajastatakse ostjatelt laekumata arved ja mitmesugused muud nõuded korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Iga kliendi laekumata arveid hinnatakse eraldi, arvestades olemasolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Ebatõenäoliselt laekuvad arved on bilansis alla hinnatud summani, mis tõenäoliselt laekuvad, lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Raha ja raha ekvivalendid koosnevad arvelduskontode jääkidest ja lühiajalisel pangadeposiidil olevatest summadest. Muud lühiajalised finantsinvesteeringud on lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud, mis kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, saadud laenud, viitvõlad ja muud võlad) võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses, mille hulka kuuluvad tehingutasud. Edaspidi hinnatakse finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub sisemise intressimäära meetodil.

Pikaajaliste kohustustena on bilansis kajastatud kohustused, mille maksetähtaeg on hilisem kui üks aasta peale bilansikuupäeva. Ülejäänud kohustused on kajastatud lühiajalistena. Tarnijatele tasumata arved on kajastatud soetusmaksumuses.

Viitvõlgadena on kajastatud lepingu või mõne muu alusdokumendi alusel tekkepõhiselt arvestatud võlad, mis tasutakse järgmisel perioodil.

1.7 Vara väärtuse langus**Finantsvarad****Arvestuspõhimõtted alates 01.01.2018**

Väärtuse languse kahjumi kajastamise mudelit rakendatakse korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvarade suhtes. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, sularahast ja raha ekvivalentidest. Oodatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse:

- erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi,
- raha ajaväärtust ja
- aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Kontsern mõõdab väärtuse langust järgmiselt:

- nõudeid ostjate vastu summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- sularaha ja raha ekvivalente, mille krediidiriski aruandeperioodil on hinnatud madalaks (juhtkond peab madalaks krediidiriskiks vähemalt ühe suurema reitinguagentuuri investeerimisjärgu krediidireitingut) summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- kõigi muude finantsvarade puhul 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumite summas, kui krediidirisk (st finantsvara eeldatava eluea jooksul esinev maksejõuetuse risk) ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud; kui risk on märkimisväärselt suurenenud, mõõdetakse krediidikahjumit summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega.

Arvestuspõhimõtted kuni 31.12.2017

Igal aruandepäeval hindab Kontsern, kas on olemas objektiivseid tõendeid finantsvara väärtuse languse kohta. Finantsvara väärtus loetakse langenuks, kui esineb objektiivseid tõendeid ühe või enama asjaolu kohta, mis on negatiivselt mõjutanud varast saadavaid eeldatavaid tulevasi rahavoogusid.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse langust mõõdetakse vara raamatupidamisliku väärtuse ja hinnanguliste tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahelise erinevusena, mida on diskonteeritud finantsvara esialgse sisemise intressimääraga. Oluliste finantsvarade väärtuse langust testitakse individuaalselt. Ülejäänud finantsvarasid testitakse väärtuse languse suhtes sarnase krediidiriskiga gruppide kaupa. Kõik vara väärtuse langemisest tekkinud kahjumid kajastuvad kasumiaruandes.

Kui kahjum vara väärtuse langusest väheneb ja seda vähenemist saab objektiivselt seostada sellega, mis leiab aset pärast väärtuse languse kajastamist, siis tühistatakse eelnevalt kajastatud vara väärtuse langusest tulenev kahjum. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse langusest tekkinud kahjumi vähenemine kajastub kasumiaruandes.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Vara puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha teeniva üksuse) kohta. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ja võrreldakse seda finantsseisundi aruandes kajastatud maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara maksumus ületab selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem.

Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille osas on võimalik rahavoogusid eristada. Varade väärtuse langus kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Varasemalt kaetavale väärtusele hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandepäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Kaetavale väärtusele allahindamise tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes vara väärtuse languse kulu vähendamisenä.

1.8 Tulude kajastamine

2017. a aruandeaastal kajastati müügitulu siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved olid läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Alates 2018.a kajastatakse tulu kliendilepingutest vastavalt IFRS 15 standardile, mida rakendatakse kliendilepingutest teenitavale tulule sõltumata tegevusalast ja tulutehingu liigist. Kontsern kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Raudteeveeremi ja muude varade renditulu kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt.

Teenuste müügist saadud tulu kajastatakse peale teenuse osutamist. Kauba saabumisel kajastatakse tulu veose üleandmise päeval sihtjaamas. Kauba saatmisel kajastatakse tulu veoks vastuvõtmise päeval lähtejaamas. Ettemaksena laekunud lepingutasud kantakse tulusse periodiseeritult aruandeaasta jooksul. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, välja arvatud juhul, kui selle laekumine on ebatöönaoline.

1.9 Lühiajalised töötajate hüvitised

Töötajatega seotud lühiajalised kohustused (töötasu, puhkusetasu) kajastatakse diskonteerimata väärtuses ning tekkepõhiselt. Töötasu ja puhkusetasu maksmise kohustuse tekkimise aluseks on töötajatega sõlmitud lepingud, kollektiivlepingud ning töösuhteid reguleerivad õigusaktid, millest tuleneb Kontsernile kohustus teha väljamakseid.

Töösuhte lõpetamise hüvitised on töötajale makstavad hüvitised, mida makstakse, kui Kontsern ütleb töölepingu erakorraliselt üles. Kui hüvitis kuulub väljamaksmisele enam kui 12 kuud pärast bilansipäeva, on hüvitist diskonteeritud selle nüüdisväärtuseni.

Kontsern kajastab kasumiosalusega ja preemiate maksmisega seotud eeldatavaid kulusid, kui tal on kohustus teha selliseid makseid ja kui kohustust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

1.10 Tulumaks

Vastavalt 1.01.2000 kehtima hakanud Eesti tulumaksuseadusele ei maksustata mitte teenitud kasumit, vaid makstud dividende ja muid kasumi jaotamise iseloomuga väljamakseid.

Tulenevalt kogu maksustamise kontseptsioonist ei ole mõistel varade ja kohustuste maksubaas majanduslikku sisu ning edasilükkunud maksukohustust ega – vara ei saa IAS 12 Tulumaks tähenduses tekkida.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust Kontserni vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda kogu vaba omakapitali väljamaksmisega dividendidena, on toodud ära lisa 15.

Dividendidelt makstav tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamisel kasumiaruandes kuluna.

Tulumaks erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt ja vastuvõtukuludelt ning ettevõtlusega mitteseotud kuludelt kajastatakse tegevuskuludes tekkepõhiselt.

1.11 Rendiarvestus

Kontsern kui rentnik:

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kapitalirendi tingimustel renditud vara võetakse bilansis arvele õiglaselt väärtuses või minimaalsete rendimaksete nüüdisväärtuses, sõltuvalt sellest, mis on madalam.

Rendimaksed jaotatakse kohustuste ja finantskulude vahel nii, et intressikulu määr oleks netoinvesteeringu jäägist lähtuvalt konstantne. Vastav rendikohustus (ilma intressideta) näidatakse bilansis muu lühi- või pikaajalise kohustusena. Intressi osa rendimaksest näidatakse koondkasumiaruandes tekkepõhiselt finantskuluna.

Rendilepingud, mille kohaselt peamised omandiga seotud riskid ja hüved jäävad rendileandjale, kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendi maksed (miinus rendileandjalt saadud soodustused) kajastatakse koondkasumiaruandes aruandeperioodi kuluna. Kontserni kõiki sõlmitud rendilepinguid on võimalik üles öelda ilma täiendavate oluliste kulutusteta.

Kontsern kui rendileandja:

Kasutusrendile antud varad kajastatakse bilansis materiaalse põhivarana. Rendileantud põhivara amortiseeritakse vara kasuliku eluea jooksul analoogselt muu sarnase varaga. Renditulu (miinus rendilevõtjale antud soodustused) näidatakse koondkasumiaruandes aruandeperioodi tuluna.

1.12 Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldistena kajastatakse bilansis aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kohustusi, millel on seadusest või lepingust tulenev alus, mis nõuab tulevikus varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud.

Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest. Pikaajaline eraldis kajastatakse bilansis selle diskonteeritud väärtuses.

Hüvitised, mida makstakse töötajatega töösuhte kollektiivsel lõpetamisel, kajastatakse alles pärast seda, kui asjaomaste töötajate esindajatega on saavutatud kokkulepe koondamise konkreetsete tingimuste ja koondatavate töötajate arvu osas ja kui töötajaid on konkreetsetest tingimustest isiklikult teavitatud. Kontserni pideva tegevusega seotud kuludele ei tehta eelnevaid eraldisi.

Kontsernil lasub kohustus tasuda kontserni süül töövõime kaotanud isikutele nende eluea jooksul töövõime kaotuse hüviseid. Eraldise hindamisel on aluseks võetud hüviseid saavate isikute arv, väljamaksete eeldatav periood ja hüvitise suurus (Lisa 9).

Puhkusetasu võlg on kajastatud kohustuse tekkimise perioodil, see tähendab siis, kui töötajal tekib nõudeõigus. Väljateenitud puhkusetasu või selle muutus on koondkasumiaruandes kajastatud kuluna ning bilansis arvele võetud lühiajalise kohustusena.

Tingimuslikke varasid ei kajastata ettevõtte bilansis. Lisades ei avalikustata selliseid tingimuslikke kohustusi, mille realiseerumine on äärmiselt ebatõenäoline.

1.13 Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Varade ja kohustuste hindamisel on arvestatud oluliste asjaoludega, mis ilmnesisid raamatupidamise aastaaruande koostamisperioodil ning mis seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

1.14 Õiglase väärtuse määramine

Tuletisinstrumendid

Õiglase väärtuse määramisel on aluseks tuletisinstrumendi noteeringud bilansipäeval. Positiivse turuväärtusega tuletisinstrumendid kajastatakse nõudena ja negatiivse turuväärtusega tuletisinstrumendid kohustusena.

1.15 Rahavoogude aruande koostamise põhimõtted

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil – äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud puhaskasumit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuste saldode muutused. Investeeringis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil. Rahavoogude aruandesse on konsolideeritud tütarettevõtete rahavood.

1.16 Konsolideerimispõhimõtted, tütarettevõtete kajastamine

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuval kasumile ja ta saab mõjutada selle kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Kõik tütarettevõtted on Kontserni aastaaruandes konsolideeritud. Konsolideeritud finantsaruandes on rida-realt konsolideeritud tütarettevõtete finantsnäitajad. Kontserni kuuluvate ettevõtete omavaheliste tehingute tulemusena tekkinud saldod, tehingud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid on konsolideeritud aastaaruandes elimineeritud. Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestuspõhimõtted on kooskõlas Kontserni arvestuspõhimõtetega.

Lisa 2 Finantsriskide juhtimine

2.1 Finantsriskide tegurid

Oma igapäevases tegevuses puutub Kontsern kokku erinevate finantsriskidega, mille juhtimine on osa Kontserni äritegevusest. Peamisteks riskifaktoriteks on tururisk (sh valuutarisk, hinnarisk ja intressirisk), krediidirisk, likviidsusrisk, tegevusrisk ja kapitalirisk.

Kontserni üldine riskijuhtimise programm koondab tähelepanu finantsturgude ettearvamatusetele ja püüab leevendada selle võimalikke negatiivseid mõjusid Kontserni finantstulemustele. Üldvastutus Kontserni riskide juhtimise raamistiku kujundamisel ja järelvalvel on juhatusel.

2.2 Tururiskid

Intressimäära risk

Kontserni intressimäära risk tuleneb rahastamise ja rahavoogude juhtimise alasest tegevusest. Intressimäära risk on võimalus, et intressimäärade muutuse tõttu kõiguvad finantsinstrumentide õiglased väärtused või rahavood.

Kontserni intressimäära risk tuleneb peamiselt ujuva intressimääraga lühiajalistest ja pikaajalistest kohustustest. Kontserni intressimäärade risk on eelkõige sõltuvuses Euribori (Euro Interbank Offered Rate) võimalikust muutusest. Intressimäära riski hindamisel kasutatakse tundlikkuse analüüsi.

Bilansipäeval oli Kontserni intressikandvate finantskohustuste intressimäärade struktuur järgmine.

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Muutuva intressimääraga finantskohustused	40 193	27 619
Kokku	40 193	27 619

Kui bilansipäeval oleks toimunud 100 baaspunkti suurune muutus intressimäärades, oleks kasum (või kahjum) ja omakapital kasvanud (või kahanenud) alljärgnevalt (eeldusel, et ülejäänud muutujad on konstantsed ning Kontsernil puuduvad riskimaandamisinstrumendid). Samadel alustel tehti arvutused ka 2017. aasta kohta.

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
100 baaspunkti suurune tõus	-403	-276
100 baaspunkti suurune langus	403	276

Intressimäärade riskihalduse eesmärgiks on vähendada intressikulusid, kuid samas hoida tulevaste intressimaksete volatiilsust vastuvõetavates piirides.

Valuutakursirisk

Valuutarisk tuleneb riskist, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Valuutariskide maandamiseks sõlmitakse enamus lepingutest eurodes ja võimalikel juhtudel tasakaalustatakse välisvaluuta laekumised ja väljamaksed.

Kontsern on eelkõige avatud Šveitsi frangi, USA dollari ja Venemaa rubla valuutakursi muutustele.

Seoses põhivara soetusega kasutas kontsern aruandeaastal valuutariski (rubla/euro) maandamiseks riskimaandamisinstrumenti (hedge accounting).

Järgnevas tabelis on esitatud Kontserni avatud valuutaposisioonid bilansipäeval:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018			31.12.2017		
	CHF	USD	RUB	CHF	USD	RUB
Nõuded	134	1	170	100	0	5 233
Kohustused	0	-3	-358	0	0	-807
Netoposisioonid	134	-2	-189	100	0	4 426

2.3 Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju, mis tekib juhul, kui tehingupartner ei suuda täita oma lepingulisi kohustusi. Krediidiriski peamiseks allikaks on raha ja raha ekvivalendid, muud lühiajalised finantsinvesteeringud, nõuded klientide vastu, positiivse väärtusega tuletisinstrumendid.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa oli bilansipäeval järgmine:

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Raha ja raha ekvivalendid	6	15 936	13 589
Nõuded*	5	4 030	8 166
Kokku		19 966	21 755

*ei sisalda maksude ettemakseid, tulevaste perioodide kulusid.

Seisuga 31.12.2018 oli Kontserni krediidirisk 19,97 miljonit eurot.

Klientidega seotud nõuete maksimaalne avatus krediidiriskile oli bilansipäeval maksetähtaegade lõikes järgmine:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
saabumata	3 239	7 889
ületanud 1 - 30 päeva	578	261
ületanud 31 - 180 päeva	142	14
ületanud 181 - 365 päeva	68	1
ületanud rohkem kui 1 aasta	3	1
Kokku (Lisa 5)	4 030	8 166

Klientidega seotud krediidiriskide vähendamiseks järgitakse kontsernis põhimõtteid, mis tagavad teenuste ja toodete müügi neile klientidele, kelle usaldusväarsus on varasema käitumisega tõestatud. Klientide puhul, kellega ei ole sõlmitud lepingut või kelle maksevõimes on põhjust kahelda, kasutatakse avansiliste ettemaksete nõuet.

Enne suuremahuliste lepingute sõlmimist viiakse läbi kliendi taustauuring. Ülejäänud meetodid klientidega seotud krediidiriski juhtimises seisnevad igapäevases klientide maksekäitumise jälgimises ja vajalike meetmete operatiivses rakendamises.

Seisuga 31.12.2018 moodustab ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud klientide tasumata arvete jääk 0 eurot (2017: 0 eurot) (täiendav info Lisas 5).

Kontserni lühiajalised finantsvarad on paigutatud Eesti tegutsevate pankade arvelduskontodele ja deposiitidesse. Kontsern võib paigutada finantsvarasid ka lühiajalistesse kommertsväärtpaberitesse, mille minimaalne krediidireiting on Baa2. Täpsem info raha ja raha ekvivalentide kohta on esitatud Lisas 7.

Lühiajaliste finantsvarade krediidikvaliteet reitingute lõikes*

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Aa2	4 076	2
Aa3	2	12 691
A1	0	706
A2	5	0
Baa1	3 161	0
reitinguta	4 030	8 356
Kokku	11 274	21 753

* Moody's pikaajalise finantsstabiilsuse reiting

2.4 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, kui Kontsern ei ole võimeline oma finantskohustusi õigeaegselt täitma rahavoo puudujäägi tõttu. Kontserni põhimõtteks likviidsuse juhtimisel on see, et alati oleks tagatud piisavate likviidsete vahendite olemasolu kohustuste tähtaegseks täitmiseks ning Kontserni strateegiliste eesmärkide finantseerimiseks.

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud finantskohustuste (v.a. tuletisinstrumendid) analüüs maksetähtaegade lõikes, sealhulgas hinnangulised tuleviku intressimaksed (intressikulud on prognoositud seisuga 31.12.2018 kehtinud intressimäärade alusel) seisuga 31.12.2018:

<i>tuhandetes eurodes</i>		31.12.2018				
	Lisa	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood	Kuni 1 aasta	2 - 5 aastat	Üle 5 aasta
Kapitalirendikohustused	8	40 274	43 256	5 459	29 765	8 032
Võlad tarnijatele	10	2 689	2 689	2 689		
Muud võlad*	10	2 939	2 918	2 918		
Kokku		45 902	48 863	11 066	29 765	8 032

<i>tuhandetes eurodes</i>		31.12.2017				
	Lisa	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood	Kuni 1 aasta	2 - 5 aastat	Üle 5 aasta
Kapitalirendikohustused	8	27 619	30 445	2 048	19 546	8 851
Võlad tarnijatele	10	6 113	6 113	6 113	0	0
Muud võlad*	10	2 186	2 186	2 186	0	0
Kokku		35 918	38 744	10 347	19 546	8 851

* ei sisalda maksuvõlgasid.

2.5 Kapitali juhtimine

Kontsern on äriühing, mille kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise kohta teeb Eesti Vabariik (majandus- ja kommunikatsiooniministri isikus). Igal majandusaastal määratakse Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusega Kontserni poolt riigieelarvesse makstav dividendisumma.

Kontserni põhimõtteks kapitali juhtimisel on Kontserni jätkusuutlik areng, usaldusväärsuse säilitamine võlausaldajate ja turu silmis ning optimaalne kapitalistruktuur.

Kontserni omakapitali suhe:

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Raha ja raha ekvivalendid (miinus)	6	15 936	13 589
Võlakohustused	8	40 274	27 619
Netovõlg		24 338	14 030
Omakapital		44 056	44 157
Ärikasum enne kulumit		15 589	5 459
Varad kokku		99 666	80 291
Netovõlg/ärikasum enne kulumit		1,6	2,6
Omakapital/Varad		44%	55%

Kontserni omakapital on piisav võimaldamaks juhtkonnal ellu viia vajadusel täiendavaid investeeringuid ja laenuvahendite kaasamist.

2.6 Tegevusrisk

Kontserni vara ja vastutus on kindlustatud ootamatute kahjude vastu, kindlustusjuhtumist tingitud äritegevuse katkemise ja lisakulude vastu, samuti kolmandate isikute nõuete vastu Kontserni suhtes.

Kindlustuskaitse alla kuuluvad veel näiteks: keskkonnakahjustused, kuritegevuse riskid, juhtkonna vastutusest tulenevad kahjud (juhatuse, nõukogu ja juhtivtöötajad) ning veeremi ja mootorsõidukite kindlustus mistahes õnnetuse, varguse ja vandalismi vastu.

2.7 Õiglane väärtus

Kontserni hinnangul ei erine korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja kohustuste õiglasel väärtused oluliselt seisuga 31.12.2018 ja 31.12.2017 Kontserni aastaaruandes kajastatavatest maksumustest.

<i>tuhandetes eurodes</i>		31.12.2018			
	Lisa	Laenud ja nõuded	Muud finantskohustused	Kokku bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Nõuded	5	4 030	0	4 030	4 030
Raha ja raha ekvivalendid	6	15 936	0	15 936	15 936
Kokku		19 966	0	19 966	19 966
Kapitalirendikohustused	8	0	40 274	40 274	40 274
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused *	10	0	6 503	6 503	6 503
Kokku		0	46 777	46 777	46 777

* ei sisalda maksuvõlgasid.

<i>tuhandetes eurodes</i>		31.12.2017			
	Lisa	Laenud ja nõuded	Muud finantskohustused	Kokku bilansiline väärtus	Õiglane väärtus
Nõuded	5	8 166	0	8 166	8 166
Raha ja raha ekvivalendid	6	13 589	0	13 589	13 589
Kokku		21 755	0	21 755	21 755
Kapitalirendikohustused	8	0	27 619	27 619	27 619
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused *	10	0	8 573	8 573	8 573
Kokku		0	36 192	36 192	36 192

* ei sisalda maksuvõlgasid.

Alljärgnevas tabelis on toodud Kontserni varad ja kohustused, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses ning avalikustatakse nende õiglane väärtus vastavalt õiglase väärtuse hierarhia tasemetele.

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	31.12.2018		31.12.2017	
		Tase 2	Tase 3	Tase 2	Tase 3
Nõuded ostjate vastu	5	0	4 030	0	8 166
Finantsvarad kokku		0	4 030	0	8 166

<i>tuhandetes eurodes</i>		31.12.2018		31.12.2017	
		Tase 2	Tase 3	Tase 2	Tase 3
Võlakohustused	8	0	40 274	0	27 619
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	10	0	6 503	0	9 016
Finantskohustused kokku		0	46 777	0	36 635

Õiglase väärtuse sisendite tasemete selgitused vastavalt IFRS13-le:

- **Tase 1:** (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsete varade või kohustiste aktiivsetel turgudel;
- **Tase 2:** muud sisendid kui 1. tasemes sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (s.t hindadena) või kaudselt (s.t on tuletatud hindadest);
- **Tase 3:** vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtuse aluseks on noteeritud turuhinnad aruandeperioodi lõpu seisuga. Turgu peetakse aktiivseks, kui noteeritud hinnad on lihtsalt ja regulaarselt kättesaadavad börsilt, vahendajalt, maaklerilt, tööstusharu grupilt, hindamisteenistusest või regulatiivselt organilt, ja need kujutavad tegelike ja regulaarselt aset leidvate turutingimustel toimuvate tehingute hindu.

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglane väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Instrument liigitatakse tasemele 2, kui kõik olulised sisendandmed, mis on vajalikud õiglase väärtuse määramiseks, on jälgitavad. Kui üks või mitu olulist sisendit ei baseeru jälgitavatel turuandmetel, liigitatakse instrument tasemele 3.

Lisa 3 Materiaalne põhivara

<i>tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata ehitus ja ettemaksed põhivara eest	Imma- teriaalne põhivara	Kokku
31.12.2016						
Soetusmaksumus	9 867	106 569	641	1 198	37	118 312
Akumuleeritud kulum	-3 211	-67 979	-579	0	0	-71 769
Jääkmaksumus	6 656	38 590	62	1 198	37	46 543
2017. aasta						
Soetamine	0	35	5	12 421	11	12 472
Ümberklassifitseerimine	18	13 517	0	-13 535	0	0
Müük ja mahakandmine	-1 004	-1 474	-8	0	0	-2 486
Kulum						
Kulum/väärtuse langus	-299	-6 200	-19	0	-14	-6 532
Müüdnud/mahakantud põhivara kulum	493	1 195	8	0	0	1 696
Perioodi liikumine	-791	7 073	-14	-1 114	-2	5 150
31.12.2017						
Soetusmaksumus	8 882	118 647	638	84	48	128 298
Akumuleeritud kulum	-3 017	-72 984	-590	0	-14	-76 605
Jääkmaksumus	5 865	45 663	48	84	35	51 693
2018. aasta						
Soetamine	121	1 074	46	26 519	9	27 769
Ümberklassifitseerimine	22	24 430	160	-24 612	0	0
Müük ja mahakandmine	-180	-2 769	-98	0	0	-3 047
Kulum						
Kulum/väärtuse langus	-298	-5 743	-28	0	-16	-6 085
Müüdnud/mahakantud põhivara kulum	179	2 733	97	0	0	3 009
Perioodi liikumine	-156	19 725	177	1 907	-7	21 646
31.12.2018						
Soetusmaksumus	8 845	141 382	746	1 990	58	153 020
Akumuleeritud kulum	-3 136	-75 994	-521	0	-30	-79 681
Jääkmaksumus	5 709	65 388	225	1 990	28	73 340

Põhivara parendusi kapitaliseeriti 2018. aastal 24 612 tuhat eurot (2017: 13 535 tuhat eurot), millest 22 tuhat eurot (2017: 18 tuhat eurot) lisandus grupi Ehitised ja 24 430 tuhat eurot (2017: 13 517 tuhat eurot) grupi Masinad ja seadmed.

Kontsernil oli seisuga 31.12.2018 kasutuses täielikult amortiseerunud põhivarasid soetusmaksumuses 49 387 tuhat eurot (2017: 48 276 tuhat eurot). Seisuga 31.12.2018 Kontserni varasid panditud ei ole.

Materiaalse põhivara väärtuse testid

Igal bilansipäeval hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui teatud sündmused või asjaolude muutused viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Viiteid vara kaetava väärtuse võimalikule langusele ei tuvastatud.

Juhtkond hindas alla põhivarasid 216 tuhande euro väärtuses (2017: 0), mille kasutusaste on püsivalt muutunud praktiliselt olematuks.

Kapitalirendiga soetatud põhivara

<i>tuhandetes eurodes</i>	Ehitised	Masina- ja seadmed	Kokku
Soetusmaksumus			
seisuga 31.12.2017	51	35 377	35 428
Sissetulek	0	24 026	24 026
Lepingu lõppemine	0	-7	-7
seisuga 31.12.2018	51	59 396	59 447
Akumuleeritud kulum			
seisuga 31.12.2017	19	4 855	4 874
Kulum	3	2 309	2 312
Lepingu lõppemine	0	-22	-22
seisuga 31.12.2018	22	7 142	7 164
Jääkmaksumus			
seisuga 31.12.2017	32	30 522	30 554
seisuga 31.12.2018	29	52 254	52 283

Informatsioon kapitalirendi kohustuste, intressimäärade ja perioodi intressikulu kohta on esitatud Lisas 8.

Lisa 4 Varud

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Veeremi varuosad	3 970	3 952
Kütus ja määrdeained	619	866
Muud varud	127	150
Varud kokku	4 716	4 968

Aruandeaastal kanti varusid maha 54 tuhat eurot (2017: 31 tuhat eurot) ja hinnati alla 141 tuhat eurot (2017: 277 tuhat eurot).

Lisa 5 Nõuded

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Ostjatelt laekumata arved	4 030	8 166
Nõuded ostjate vastu kokku	4 030	8 166
Maksude ettemaksed	489	750
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	1 155	1 124
Muud nõuded kokku	1 645	1 875
Nõuded kokku	5 674	10 041

Ebatõenäoliselt laekuvate arvete liikumine:

Aasta alguses	0	-115
Täiendav ebatõenäoliselt laekuvate arvete kulu	0	115
Aasta lõpuks	0	0

Lisa 6 Raha ja raha ekvivalendid

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Pangakontod	7 244	13 589
Deposiidid	8 692	0
Kokku	15 936	13 589

Lähtuvalt sõlmitud lepingutest on Kontsernil piirangud sularahajääkidele 500 tuhande euro ulatuses.

Lisa 7 Omakapital

7.1 Aktsiakapital

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Aktsiakapital	2 556	2 556
Aktsiate arv (tk)	2 556 466	2 556 466
Aktsiate nimiväärtus (eurodes)	1	1
Dividendid (eurodes)	0	0
Dividendid aktsia kohta	0.00	0.00

Iga aktsia annab tema omanikule õiguse osaleda Kontserni aktsionäride üldkoosolekul ning annab võrdselt ühe hääle otsuste tegemisel. Kõigil aktsiatel on võrdsed õigused kasumi jaotamisel ning likvideerimis- jaotisele Kontserni võimaliku likvideerimise korral.

Kontserni põhikirjas fikseeritud maksimaalne lubatud lihtaktsiate arv on 5 112 932 ja maksimaalne aktsiakapital 5 112 tuhat eurot.

7.2 Kohustuslik reservkapital

Kohustuslikku reservkapitali suurendatakse igal aastal 5% võrra antud aasta kasumist, kuni reserv jõuab 10%-ni registreeritud aktsiakapitalist. Igal majandusaastal reservkapitali kantava summa otsustab Üldkoosolek. Kohustuslikku reservkapitali ei saa dividendidena välja maksta, seda saab kasutada aktsiakapitali suurendamiseks ja kahjumite katmiseks. Seisuga 31.12.2018 on kohustuslik reservkapital 256 tuhat eurot ning saavutanud seaduses ettenähtud suuruse.

Aruandeaastal ei suurendatud reservkapitali (2017: 0 eurot).

Lisa 8 Võlakohustused

Võlakohustused seisuga 31.12.2018

<i>tuhandetes eurodes</i>	Saldo 31.12.2018	sh pika- ajaline osa	sh lühi- ajaline osa	Makse- tähtaeg	Alus- valuuta	Intressi määr
Kapitalirendikohustused	40 274	35 545	4 729	2018-2028	EUR	1,300%
Kokku võlakohustused	40 274	35 545	4 729			

Võlakohustused seisuga 31.12.2017

<i>tuhandetes eurodes</i>	Saldo 31.12.2017	sh pika- ajaline osa	sh lühi- ajaline osa	Makse- tähtaeg	Alus- valuuta	Intressi määr
Kapitalirendikohustused	27 619	25 961	1 658	2018-2028	EUR	0,609%
Kokku võlakohustused	27 619	25 961	1 658			

Laenude lepinguline kestvus

<i>tuhandetes eurodes</i>	< 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
31.12.2018				

Tulevased liisingmaksed kokku	4 729	27 722	7 823	40 274
-------------------------------	-------	--------	-------	--------

Laenude lepinguline kestvus

<i>tuhandetes eurodes</i>	< 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
31.12.2017				

Tulevased liisingmaksed kokku	1 658	17 785	8 175	27 619
-------------------------------	-------	--------	-------	--------

2018. aastal kajastati koondkasumiaruandes kapitalirendi intressikulu 539 tuhat eurot (2017: 188 tuhat eurot) ja muude laenukohustuste intressikulu null eurot.

Lisa 9 Eraldised

<i>tuhandetes eurodes</i>	Töövõime- kaotuse kahjuhüvitis
31.12.2017	628
Moodustamine	48
Kasutamine	-40
Tühistamine	0
31.12.2018	636
Lühiajaline eraldis	40
Pikaajaline eraldis	596
Eraldis kokku	636

Kontsernis on moodustatud tööga seotud vigastuste hüvitamise eraldis töötajatele tööülesannete täitmisel saadud vigastuse või tervisekahjustuse hüvitise maksmiseks.

Eraldise suuruse määramisel on lähtutud keskmisest väljamakse perioodist, mis üldjuhul ulatub töötaja eluea lõpuni ja hüvitise suurusest.

Väljamakse perioodi määramisel võeti aluseks Statistikaameti andmed prognoositava keskmise eluea kohta vastavalt vanusele. Kontsern korrigeeris töövõimekaotuse kahjuhüvitise eraldise arvestuspõhimõtteid ja muutis diskontomäära 1,14%lt 1,03%le, mis on vastavuses pikaajaliste intressitasemetega.

Lisa 10 Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Tarnijatele tasumata arved	2 689	6 113
Kokku	2 689	6 113
Maksuvõlad	555	443
Viitvõlad:		
-võlad töövõtjatele	1 286	1 075
-sotsiaalmaksu viitvõlad	312	268
-muud viitvõlad	1 661	1 116
Kokku	3 813	2 903
Kõik kokku	6 502	9 016

Tarnijatele tasumata arvete summa 2 689 tuhat eurot (2017: 6 113 tuhat eurot) sisaldab võlgnevust tarnijatele põhivara eest 381 tuhat eurot (2017: 840 tuhat eurot).

Muud viitvõlad summas 1 683 tuhat eurot (2017: 1 116 tuhat eurot) sisaldab klientide tagatisrahasid summas 1 053 tuhat eurot (2017: 707 tuhat eurot) ja infratasu prognoosi 549 tuhat eurot.

Lisa 11 Tulu kliendilepingutest ja muud äritulud

Tulu kliendilepingutest geograafiliste piirkondade lõikes

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Müük Euroopa Liidu riikidele kokku	69 746	47 778
Eesti	64 532	45 733
Läti	181	229
Leedu	734	200
Soome	3 004	794
Austria	1 222	766
Muud riigid	73	57
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike kokku	1 596	1 242
Venemaa	102	129
Ukraina	1 492	1 109
Muud riigid	2	4
Tulu kliendilepingutest kokku = müügitulu kokku	71 342	49 020

Geograafiline asukoht näitab kliendi asukohta.

Tulu kliendilepingutest tegevusalade lõikes

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Transporditeenused	48 095	35 449
Transpordi abitegevused	8 504	4 976
Rendi ja üürimisteenused	11 698	6 622
Veeremi hooldus ja remont	1 815	1 300
Muud	1 231	673
Tulu kliendilepingutest kokku = müügitulu kokku	71 342	49 020

Muud äritulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Kasum materiaalse põhivara müügist	1 229	326
Trahvid, viivised ja hüvitised	150	201
Muud äritulud kokku	1 379	527

Lisa 12 Ärikulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Tooraine ja materjal	1 596	1 579
Kütus ja energia	9 726	6 150
Kaubavagunite ja konteinerite kasutamine	2 042	913
Infrastruktuuri kasutamine	23 790	17 778
Raudteeveoga seotud teenused	842	776
Muud	517	400
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	38 514	27 596

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Üür ja rent	605	627
Energia	132	133
Mitmesugused bürookulud	429	433
Transpordikulud	1 077	835
Töötajatega seotud kulud	493	350
Muud	1 613	1 245
Mitmesugused tegevuskulud kokku	4 350	3 623

Muudes kuludes on kajastatud kommunaalkulud, müügikulud ja mitmesugused tegevuskulud (jäätmekäitlus, projekteerimistööd, riigilõivud, esinduskulud).

Lisa 13 Tööjõukulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Põhipalk ja lisatasud	10 939	9 725
Sotsiaalmaksud	3 681	3 272
Tööjõukulude kapitaliseerimine	-448	-292
Tööjõukulud kokku	14 172	12 706

Lisa 14 Finantstulud ja -kulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Intressitulud	29	2
Intressikulu kapitalirendilt	-538	-188
Intressikulud kokku	-538	-188
Kasum/Kahjum valuutakursi muutustest	229	131
Muud finantstulud ja -kulud	0	0
Muud finantstulud ja -kulud kokku	0	0
Finantstulud ja -kulud kokku	-280	-55

Lisa 15 Tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse alusel ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu mitte teenitud, vaid jaotatud kasumilt. Nimetatud seaduse § 50 alusel maksustatakse alates 1.01.2003 äriühingu poolt väljamakstud dividendid tulumaksuga olenemata dividendide saajast. Maksumäär alates 1.01.2015 on 20/80 väljamakstud dividendide summalt.

2019. a seadusemuudatusega kehtestatakse regulaarselt makstavatele dividendidele soodsam maksumäär, milleks on 14% (14/86 netosummast, st ~16,279%). Äriühingud saavad kasutada soodsamat maksumäära neljandal aastal makstud dividendide puhul kolme eelneva aasta keskmise dividendi väljamakse ulatuses. Ülejäänud osa, mis ületab viimase kolme aasta keskmise väljamakse, maksustatakse tavapärase 20% maksumääraga (20/80 netosummast, st 25%).

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust Kontserni vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisel. Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2018 on 32 185 tuhat eurot (2017: 22 960 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis kaasneb kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena 2019. aastal, on 6 437 tuhat eurot (2017: 4 592 tuhat eurot). Netodividendidena saab Kontsern välja maksta 25 748 tuhat eurot (2017: 18 368 tuhat eurot).

Kontserni juhatuse kasumi jaotamise ettepaneku kohaselt makstakse 2019. aastal välja dividende 1 500 tuhat eurot (2017: 0 eurot), millega kaasneb potentsiaalne tulumaksu kohustus 357 tuhat eurot.

Lisa 16 Lepingulised kohustused**Kasutusrent – Kontsern kui rentnik**

Kontsern rentis 2018. aastal kasutusrendi tingimustel transpordivahendeid (autod), hooneid ja maad hoonestusõiguse alusel. Kokku tasuti aruandeaastal rendimakseid 880 tuhat eurot (2017: 760 tuhat eurot).

Kasutusrendikulu mittekatkestatavatest rendilepingutest tulevastel perioodidel:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
1. aastal	437	882
2. - 5. aastal	556	115
üle 5 aasta	53	56
Kokku	1 046	1 053

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

tuhandetes eurodes	31.12.2018		31.12.2017	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Eesti Vabariigi Valitsusega seotud äriühingud	2 776	1 071	1 548	2 702
Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud äriühingud	0	9	0	1
Kokku	2 776	1 080	1 548	2 703

tuhandetes eurodes	2018		2017	
	Müügid	Ostud	Müügid	Ostud
Eesti Vabariigi Valitsusega seotud äriühingud	5 983	26 235	6 382	20 039
Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud äriühingud	0	57	0	28
Kokku	5 983	26 292	6 382	20 067

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused

tuhandetes eurodes	2018	2017
Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud	482	388
Kokku	482	388

Lahkumishüvitist makstakse juhatuse liikmele vaid juhul, kui ta kutsutakse tagasi nõukogu poolt enne tema ametiaja lõppu ning talle makstav hüvitis ei või ületada juhatuse liikme kolme kuu tasu.

Lisa 19 Lisainformatsioon emaettevõtja kohta

Emaettevõtja kohta esitatava finantsinformatsioonina on toodud eraldiseisvad põhjaruanded, mille avalikustamine on nõutud Raamatupidamisseaduse § 30, lg.2. Emaettevõtja aruannetes on lähtutud konsolideeritud aruande põhimõtetest. Emaettevõtja aruannetes on investeeringud tütarettevõtjatesse kajastatud soetusmaksumuses.

Kasutusrent – Kontsern kui rendileandja

Kontsern sai 2018. aastal tulu kasutusrendile antud varade rendist (veerem, ruumid, laoplatsid) 10 005 tuhat eurot (2017: 4 768 tuhat eurot).

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
Rendile antud varad		
Soetusmaksumus	51 315	26 925
Akumuleeritud kulum	-8 856	-6 804
Jääkväärtus	42 460	20 122

2018. aasta rendivarade arvestatud kulum oli 8 856 tuhat eurot (2017: 6 804 tuhat eurot).

Kasutusrenditulu mittekatkestatavatest rendilepingutest tulevastel perioodidel:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2018	31.12.2017
1. aastal	11 065	6 158
2. - 5. aastal	9 406	4 346
Kokku	20 471	10 504

Kontsernil on hulgaliselt kasutusrendi lepinguid, mida pikendatakse igal aastal, ja seega ei ületa lepingujärgsete kohustuste pikkus ühte aastat. Rendileantud varade hulgas on veerem, mille keskmine järelejäänud kasutusiga on 30 aastat.

Lisa 17 Tingimuslikud kohustused

Emaettevõtte tagab tütarettevõtte AS Operail Leasing lepingulisi kohustusi summas 509 tuhat eurot.

Aktsiaseltsi Eesti Raudtee on esitanud nõude 6 151 990,68 eurot, millele lisandub viivis seadusjärgses määras (hagi esitamise seisuga, so 12.11.2018, on viivisenõue 244 057,05 eurot). Harju Maakohus tegi 20.11.2018 määruse, millega võttis hagi menetlusse. AS Operail esitas 11.12.2018 vastuse hagile ega tunnistanud nõuet. AS Operail palus hagi täies ulatuses rahuldamata jätta. Kohtumenetlus on eelmenetluse staadiumis, kohus ei ole määranud istungiaega.

Lisa 18 Tehingud seotud osapooltega

Kontserni tehinguteks seotud osapooltega on tehingud aktsionäriaga, nõukogu ja juhatuse liikmetega ning töötajate ja nende lähikondsetega, samuti ettevõtted, mille üle omavad eelpoolmainitud isikud kontrolli või olulist mõju. AS Operail aktsionär on Eesti Vabariik.

Lisa 19 järg

Finantsseisundi aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	3	40 036	40 448
Immateriaalne põhivara	3	28	35
Pikaajalised finantsinvesteeringud		1 025	25
Pikaajalised väljaantud laenud		13 000	13 000
Põhivara kokku		54 088	53 508
Käibevara			
Varud	4	4 716	4 968
Nõuded ostjate vastu	5	5 552	3 526
Muud nõuded	5	1 614	1 846
Raha ja raha ekvivalendid	6	11 978	9 479
Käibevara kokku		23 860	19 819
VARAD KOKKU		77 948	73 327
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED			
Omakapital			
Aktiivkapital	7	2 556	2 556
Ülekurss		17 256	17 256
Kohustuslik reservkapital	7	256	256
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		23 265	24 088
Aruandeaasta kasum		8 170	-824
Omakapital kokku		51 503	43 332
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	8	16 562	20 072
Eraldised	9	596	588
Pikaajalised kohustused kokku		17 159	20 660
Lühiajalised kohustused			
Võlad tarnijatele ja muud lühiajalised kohustused	10	5 670	7 988
Võlakohustused	8	3 576	1 307
Eraldised	9	40	40
Lühiajalised kohustused kokku		9 286	9 335
KOHUSTUSED KOKKU		26 445	29 995
OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU		77 948	73 327

AS OPERAIL KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE
31.12.2018 LÕPPENUD MAJANDUSAASTA KOHTA

Kasumiaruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
ÄRITULUD		
Tulu kliendilepingutest	67 496	0
Müügitulu	0	48 609
Muud äritulud	1 379	459
Äritulud kokku	68 875	49 068
ÄRIKULUD		
Kaubad, materjal ja teenused	38 645	27 642
Mitmesugused tegevuskulud	4 136	3 394
Tööjõukulud	14 156	12 697
Põhivara kulum ja väärtuse langus	4 869	6 393
Muud ärikulud	96	163
Ärikulud kokku	61 902	50 289
ÄRIKASUM/-KAHJUM	6 973	-1 221
Finantstulud ja -kulud	1 197	397
KASUM/-KAHJUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	8 170	-824
Dividendi tulumaks	0	0
ARUANDEAASTA KASUM/-KAHJUM	8 170	-824

Omakapitali muutuste aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Lisa	Aksia- kapital	Ülekurss	Kohustuslik reserv-kapital	Jaotamata kasum	Kokku
Aruandeperioodi koondkahjum		0	0	0	-322	-322
Saldo seisuga 31.12.2016	7	2 556	17 256	256	24 088	44 156
Aruandeperioodi koondkahjum		0	0	0	-824	-824
Saldo seisuga 31.12.2017	7	2 556	17 256	256	23 264	43 332
Aruandeperioodi koondkasum		0	0	0	8 170	8 170
Saldo seisuga 31.12.2018	7	2 556	17 256	256	31 435	51 503

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital on seisuga 31. detsember järgmine:

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	51 503	43 332
Tütarettevõtete bilansiline väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis	-1 025	-1 025
Tütarettevõtete väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	1 775	721
	52 253	43 028

Lisa 19 järg

Rahavoogude aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	2018	2017
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum	8 170	-824
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	4 869	6 393
Finantstulu/-kulu	-1 197	-397
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-1 229	-326
Reservide korrigeerimine	-5	-13
Kokku korrigeerimised	2 438	5 657
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-522	-425
Varude muutus	252	14
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-2 301	2 279
Laekunud intressid	3	2
Kokku rahavood äritegevusest	8 040	6 703
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-4 464	-1 122
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	1 193	1 099
Antud laenud	-6 500	-12 000
Antud laenude tagasimaksed	5 500	0
Laekunud intressid	134	0
Finantsinvesteeringu soetamine	0	-1 025
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-4 137	-13 048
Rahavood finantseerimistegevusest		
Müük-tagasirendist saadud raha	0	7 980
Kapitalirendi põhiosamaksed	-1 240	-898
Makstud intressid	-166	-139
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-1 406	6 943
Kokku rahavood	2 497	598
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	9 478	8 904
Raha ja raha ekvivalentide muutus	2 497	598
Valuutakursside muutuste mõju	3	-24
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	11 978	9 478

Lisa 20 Tütarettevõtted

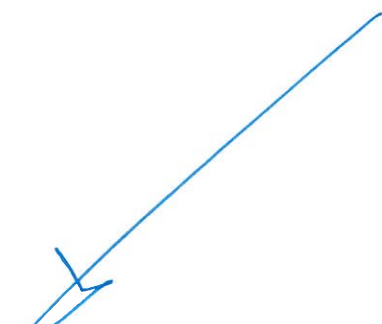
Tütarettevõtte	Asukohamaa	Tegevusala	Osalus 31.12.2018	Osalus 31.12.2017
Operail Leasing AS	Eesti	Valdusfirmade tegevus	100%	100%
WagonPro Holding Oy*	Soome	Valdusfirmade tegevus	100%	100%

* Osalus läbi tütarettevõtte

Kasumi jaotamise ettepanek

AS Operail juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jagada 2018. aasta puhaskasum
9 224 tuhat eurot alljärgnevalt:

Dividendideks	1 500 tuhat eurot
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	7 724 tuhat eurot
Jaotamata kasumi jääk	30 684 tuhat eurot



Raul Toomsalu
juhatuse esimees



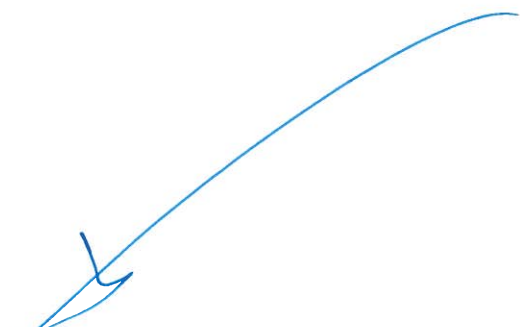
Paul Priit Lukka
juhatuse liige

19.03.2019

Juhatuse liikmete allkirjad

AS Operaili 31.12.2018 lõppenud konsolideeritud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, sõltumatu vandeaudiitori aruandest ja kasumi jaotamise ettepanekust.

Aktsiaseltsi juhatus on koostanud tegevusaruande, raamatupidamise aastaaruande ja kasumi jaotamise ettepaneku.



Raul Toomsalu
juhatuse esimees



Paul Priit Lukka
juhatuse liige

19.03.2019

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS Operail aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS Operail ja tema tütarettevõtjate (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2018 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid ning konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

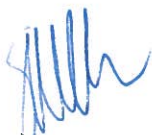
Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada aramus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 19. märts 2019



Stan Nahkor
Vandeauditiitori number 508
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58